

Управління освіти, молоді та спорту Смілянської міської ради
Методичний кабінет відділу освіти управління освіти, молоді та спорту
Смілянська загальноосвітня школа I-III ступенів №11

**ПРОГРАМА ГУРТКА
«РОЗУМНИКИ ТА
РОЗУМНИЦІ»
ДЛЯ УЧНІВ 1-2 КЛАСІВ**

м. Сміла

2024

**Автор-укладач: Макушева Н.А., учитель початкових класів
Смілянської загальноосвітньої школи I-III ступенів №11
Смілянської міської ради Черкаської області**

Метою авторської програми гуртка «Розумники та розумниці» для учнів 1-2 класів є розвиток різних типів множинного інтелекту молодших школярів, заохочення їх до навчання та пізнання. Вчителі знайдуть корисний практичний матеріал до гурткових занять з розділів програми «Дізнайся, відгадай, обчисли», «Мовні перлинки», «Чарівний світ паперопластики».

Зміст

Пояснювальна записка.....	2
Зміст навчального матеріалу 1 клас.....	6
Зміст навчального матеріалу 2 клас.....	7
Орієнтовне календарно-тематичне планування занять гуртка «Розумники та розумниці» 1 клас	8
Орієнтовне календарно-тематичне планування занять гуртка «Розумники та розумниці» 2 клас	9
Матеріал для проведення занять гуртка гуртка «Розумники та розумниці» для учнів 1-2 класів	
«Дізнайся, відгадай, обчисли».....	10
«Мовні перлинки»	50
«Чарівний світ паперопластики».....	68
Використана література.....	88

Пояснювальна записка

Сучасна шкільна освіта, відповідно до Концепції НУШ, ставить перед учнями завдання не лише опанувати нові знання, а навчитись їх осмислювати, творчо використовувати на практиці. Головна мета НУШ – створити школу, в якій буде комфортно навчатись і яка даватиме учням не тільки знання, а й уміння застосовувати їх у повсякденному житті, школу, де вчать критично мислити, експериментувати та не боятися висловлювати власну думку. Учитель має спрямувати педагогічну діяльність на формування учня як особистості, який здатний логічно і критично мислити, може об'єктивно оцінити різні ситуації, висловити власну думку і поважати думку інших, прийняти самостійне рішення. Тому у системі початкової освіти важливе місце посідає проблема формування інтелектуального мислення молодшого школяра, розвитку різних типів множинного інтелекту (мовного, логіко-математичного, візуально-просторового, кінестетичного, міжособистісного, внутрішньоособистісного, тощо) в поєднанні з морально-етичними цінностями.

Головною метою гуртка «**Розумники та розумниці**» є залучення молодших школярів до різних видів інтелектуальної та продуктивної творчої діяльності, розвиток здібностей дітей відповідно до їх індивідуальних психологічних особливостей, формування ключових та предметних компетентностей.

Для досягнення цієї мети необхідно реалізувати такі завдання:

- ❖ використовуючи інтерактивні методи навчання, навчити дітей правильно, точно, переконливо висловлювати думку;
- ❖ формувати розумові дії та прийоми мислительної діяльності (аналіз, синтез, порівняння, узагальнення, абстрагування, доведення) на основі законів математичної логіки, розв'язування різних типів нестандартних задач і творчих завдань;
- ❖ виховувати любов до рідної мови, формувати культуру мовлення шляхом активного пошуку мовних перлин, сутності мовних одиниць, розвивати культуру спілкування у соціально-культурному середовищі;

- ❖ розвивати розумові якості молодшого школяра, його уяву, мислення, фантазію, активно використовуючи різні види нестандартних занять;
- ❖ виховувати художній смак та естетичну культуру засобами мистецтва;
- ❖ формувати здоровий спосіб життя.

Побудову програми гуртка здійснено за такими принципами: науковості, систематичності та послідовності, урахування вікових та індивідуальних особливостей розвитку дітей молодшого шкільного віку, емоційного комфорту та зворотного зв'язку.

Для ефективного викладання-засвоєння матеріалу використано такі технології навчання: рівневої диференціації, формування творчої особистості, розвитку критичного мислення, інформаційно-комунікаційні та інтерактивні технології, особистісно орієнтованого навчання.

Зміст розділу «Дізнайся, відгадай, обчисли» спрямовано не лише на формування в учнів початкових класів інтересу до математики, поглиблення знань з математики, але й розвиток математичного мислення учнів, вміння здійснювати логічні операції та творчо підходити до розв'язання нестандартних завдань. Вивчення матеріалу цього розділу дає можливість ознайомити учнів зі змістом основних логічних понять, законів математичної логіки, математичних дій та операцій; із логічними прийомами отримання знань, з основними видами та принципами розв'язання логічних задач. Як показала практика, в учнів розвиваються вміння застосовувати правила та закони математичної логіки до аналізу подій, явищ; до аналізу і оцінки своїх і чужих думок, висновків, прийняття обґрунтованих рішень, знаходження раціонального виходу зі складної ситуації; логічне мислення, просторові уявлення, винахідливість, кмітливість, зосередженість під час розв'язування різних типів задач.

Особливість занять розділу «Чарівний світ паперопластики» полягає в тому, що ця техніка дозволяє створювати напівоб'ємні та об'ємні паперові композиції, схожі зовні з барельєфом і

скульптурою. Починаючи із найпростіших фігурок, шляхом методу проб і помилок, зі звичайного аркушу паперу дитина, може створювати власний паперовий світ. Квіти, тварини, казкові герої, виконані в цій техніці, за рахунок об'єму та гри світла й тіні, виглядають як справжні витвори мистецтва. Творчий процес в техніці паперопластики не тільки цікавий, а й корисний. Він сприяє розвитку гнучкого мислення та фантазії, тренує пам'ять, увагу й концентрацію, поліпшує координацію рухів і дрібну моторику пальців, знижує тривожність, підвищує самооцінку й упевненість у власних силах.

Матеріалом розділу «Мовні перлинки» учитель формує мовну культуру дитини, що є запорукою розвитку загальної культури і вміння взаємного порозуміння, довірчої взаємодії в колективі. Розвиток мови нерозривно пов'язаний з розвитком мислення, логікою, багатством пам'яті. Швидкість мовленєвих процесів дає початок розвитку риторичних навичок, аналітичних здібностей. Заняття цього розділу збагачують емоційну сферу, вказують шлях виходу з певних ситуацій, формують риси характеру молодших школярів. На заняттях «Мовні перлинки» учні граючись вчаться мислити точно, швидко, продуктивно. Вчаться складати казки, оповідання, вірші. Результатом творчої діяльності є відчуття авторства, самовираження, самовдосконалення, сформованість умінь самооцінювання, компетенції продуктивної індивідуальної та колективної творчої діяльності.

Прогнозований результат:

На кінець кожного навчального року учні повинні навчитися:

- ✓ розв'язувати нестандартні задачі та завдання логічного змісту, оволодіти елементарними графічними навичками;
- ✓ розрізняти музичні форми, висловлювати оцінні судження щодо прослуханої музики, порівнювати жанрові особливості музичних творів;
- ✓ влучно висловлювати свої думки, розрізняти відтінки значень слів у тексті, складати вірші, писати твори;
- ✓ створювати об'ємні поробки із паперу в техніці паперопластики, застосовувати практичні уміння в повсякденному житті;
- ✓ формувати ключові компетентності: вміння вчитись (планує свої дії, доводить роботу до кінця), здоров'язбережувальну компетентність (уявлення про здоров'я, здоровий спосіб життя та безпечну поведінку), загальнокультурну (толерантного ставлення до оточуючих), громадянську(усвідомлення своєї належності до певного соціально-культурного середовища).
- ✓ Процес апробації програми показав, що учні 1-2 класів успішно долали навчальні цілі і завдання, поглиблюючи рівень знань гуманітарних, математичних, естетичних дисциплін, при цьому формуючи ключові та предметні компетентності відповідно Концепції НУШ.

Зміст навчального матеріалу

1 клас

17 годин (0,5 годин на тиждень)

Зміст програмного матеріалу	Вимоги до знань
<p>Дізнайся, відгадай, обчисли Хто сказав, що математика – це нудна наука? Віршовані задачі. Задачі-казки. Задачі на розвиток уваги. Задачі на дотепність. Задачі-головоломки. Цікава геометрія.</p>	<p>застосовує прийоми обчислення, розв'язує елементарні задачі логічного змісту, обґрунтовує вибір дій, складає задачі за схемами, виразом, малюнком, розпізнає форму навколишніх предметів, класифікує геометричні фігури за певними ознаками, опановує ключову компетентність: уміння вчитись.</p>
<p>Чарівний світ паперопластики Види транспорту. Домашні улюбленці. Квіти для матері.</p>	<p>розвиває зорово-моторну координацію та дрібну моторику, підвищує самооцінку, опановує соціальну компетентність: радіє успіхам і співпереживає невдачі однокласників, дотримується правил етикетної поведінки.</p>
<p>Мовні перлинки Словом створюємо красу душі. Мудрим ніхто не вродився, а навчився. Місцями поміняй склади і з них нові слова склади.</p>	<p>знає і вживає форми мовного етикету, розкриває прихований зміст прислів'їв, виокремлює певні мовні одиниці, опановує ключову компетентність: уміння вчитись.</p>

Зміст навчального матеріалу

2 клас

17 годин (0,5 годин на тиждень)

Зміст програмного матеріалу	Вимоги до знань
<p>Дізнайся, відгадай, обчисли Знайомимось з танграмом. Основні правила розшифрування ребусів. Задачі на розвиток уяви. Розв'язування комбінаторних задач. Логічні ряди.</p>	визначає характерні ознаки геометричних фігур, знає способи розшифрування ребусів, вміє розв'язувати комбінаторні задачі, вміє встановлювати залежність між числами, опановує ключову компетентність: уміння вчитись.
<p>Чарівний світ паперопластики Мандруємо до зірок. Різноманітний світ тварин. Квіти своїми руками.</p>	розвиває сконцентрованість та цілеспрямованість, покращує пам'ять та просторове мислення, опановує соціальну компетентність: радіє успіхам і співпереживає невдачі однокласників, дотримується правил етикетної поведінки.
<p>Мовні перлини Мистецтво користуватися словом. Зазирни у слово. Знайомимось з римою. Складання загадок-добавлянок.</p>	використовує формули мовного етикету, дотримується правил спілкування, підбирає рими, опановує ключову компетентність: уміння вчитись.

Орієнтовне календарно-тематичне планування занять гуртка

«Розумники та розумниці»

1 КЛАС

17 ГОДИН (0,5 ГОДИН НА ТИЖДЕНЬ)

	Дізнайся, відгадай, обчисли	7 год
1.	Хто сказав, що математика – це нудна наука?	
2.	Віршовані задачі.	
3.	Задачі-казки.	
4.	Задачі на розвиток уваги.	
5.	Задачі на дотепність.	
6.	Задачі-головоломки.	
7.	Цікава геометрія.	
	Чарівний світ паперопластики	6 год
8.	Види транспорту. Літак.	
9.	Види транспорту. Кораблик.	
10.	Домашні улюбленці. Котик.	
11.	Домашні улюбленці. Песик	
12.	Квіти для матері. Тюльпан	
13.	Квіти для матері. Нарцис.	
	Мовні перлинки	4 год
14-15.	Словом створюємо красу душі.	
16.	Мудрим ніхто не вродився, а навчився.	
17.	Місцями поміняй склади і з них нові слова склади.	

Орієнтовне календарно-тематичне планування занять гуртка

«Розумники та розумниці»

2 КЛАС

17 ГОДИН (0,5 ГОДИН НА ТИЖДЕНЬ)

	Дізнайся, відгадай, обчисли	5 год
1.	Знайомимось з танграмом.	
2.	Основні правила розшифрування ребусів.	
3.	Задачі на розвиток уяви.	
4.	Розв'язування комбінаторних задач.	
5.	Логічні ряди.	
	Чарівний світ мистецтва	7 год
6.	Мандруємо до зірок. Ракета.	
7, 8	Різноманітний світ тварин. Морські мешканці.	
9,10	Різноманітний світ тварин. Птахи.	
11.	Квіти своїми руками. Бабусині півники.	
12.	Квіти своїми руками. Кактус-їжачок.	
	Мовні перлинки	5 год
13,14	Мистецтво користуватися словом.	
15.	Зазирни у слово.	
16.	Знайомимось з римою.	
17.	Складання загадок-добавлянок.	

**Матеріал для проведення гуртка «Розумники та розумниці»
для учнів 1 – 2 класів**

«Дізнайся, відгадай, обчисли»

Віршовані задачі

1. Сорока-ворона кашку варила
Діток кормила.
П'ять діток мала,
Одного наказала.
Він нічого не робив і обід не заслужив.
Мама кашку насипала.
То скількох нагодувала?

2. П'єро і Буратіно
Завітали до Мальвіни.
Артемон до них прибіг.
Скільки стало всіх?

3. Ворон каже: «Кар-кар-кар!
Я кращий в лісі перукар»
Прилетіли 3 синички
Заплести собі косички.
А сорока Алла
Хвіст пофарбувала.
І промовив ворон: «Ох!»
Клієнтів обслужив скількох?

4. Плачуть 2 бегемотики
Бо у них болять животики.
В крокодила ніє зуб,
вушко в зайченяти

Ай-боліта швидко
потрібно викликати.
Лікар наш все зможе.
Скільком звірятам допоможе?

5. Мої бабуся з дідусем
По гриби ходили.
Потім ті грибочки
в банках засолили:
4 з опеньками,
2 з маслюками,
8 із справжніми грибами.
Завдання для вас, діти, -
Всі банки полічити.

6. Маленька Софійка
Гарно малювала.
Всі свої малюнки у папочки складала.
В цій 7 малюнків,
А в тій – 5.
Хто зможе всі малюнки
нам порахують?

7. Даша, Соня та Глафірка
На морі відпочивали,
А на згадку про море
камінці збирали.
В Соні 3, у Глашки– 2,
В Даші їх аж 5.
Хто нам допоможе
Їх порахувать.

8. Малий Андрійко з дідусем
По рибу ходили -

3 карасики,
6 окунців
Швидко наловили.
Хто з вас діти відповість:
«Скільки буде $3 + 6$?»

9. 10 каченят стали дружно
в один ряд:
8 побігло купатись.
Скільки залишилось гратись?

10. Наша киця Мура
Справжня замазура.
8 черевичок забруднила,
Тільки двоє з них помила.
Скільки черевичків, діти,
Залишилося помити?

11. Є акваріум в Тимка.
В ньому – рибка золота,
А в його сусідки Іри
Таких рибок аж 4.
Порахуйте ви оті
Рибки золоті.

12. 10 чайок над морем літали,
Дружно крилами махали -
6 на берег приземлилось.
Скільки чайок залишилось?

13. 3 маленьких кенгуру
Грали у веселу гру.
Ще прийшло 7 кенгурят.
Скільки разом всіх звірят?

14. Журавлі курличуть,
Відлітають в теплі краї,
На прощання помахали крилами мені
5 журавликів та ще 13
Скільки разом

15. У садку у тітки Килини
7 кущів малини,
Посадила іще 5,
Пішла кози напувать.
Всі кущі ті порахуй,
Відповідь в повітрі намалюй.

16. 20 шуб капуста мала
Стало жарко – 8 зняла,
З сестрою поділилась.
Скільки залишилось?

17. Знаєш ти, що у нас
самий дружній в школі клас
Нумо, друже, поміркуй
І уважно порахуй:
12 хлопців, 9 дівчаток
Скільки всіх маляток?

18. Вова залюбки вибирав гуртки.
Все було не те...
Нарешті обрав – карате.
Вивчив 7 прийомів,
Потім ще 12.
Скільки буде їх разом? А буде ...

19. В'яже бабуся-лисиця

Трьом онукам рукавиці.
— Подарую вам, онуки,
Рукавичок по дві штуки.
Бережіть, не загубіть!
Скільки всіх? Перелічіть! (2 x 3)

20. Білка моркву посадила,
Штук шістнадцять там вродило.
П'ять зайців по три зірвали.
Скільки білочці зосталось? (16-(3 x 5))

21. Із рибалки йшли три галки,
А за ними два граки.
Галки несли по три щуки,
По дві в граків на плечі.
І сваряться, просто сміх,
Не полічать щук своїх.
А ви поміркуйте,
Всіх щук порахуйте. (3x3+2x2)

22. Двоє вулицею йдуть,
По три саджанці несуть.
Скільки ямок треба, діти,
Щоб саджанці посадити? (3 x 2)

23. Майстри роблять десять возів,
Гнуть залізо, тешуть ліс.
Порахуйте, любі діти,
Скільки треба їм коліс? (10 x 4)

24. Сім подружок стали грати,
3 паличок складать квадрати,
По квадратику зробили,
Паличок не полічили.
А ви їм допоможіть,
Скільки буде, полічіть. (4 x 7)

25. П'ятаків у нього п'ять.
Скільки грошей, як узнать? (5 x 5)

26. По п'ять пальців-молодців
Розмістились на руці.
Ну ж бо, діти, як узнаєм,
Скільки пальців всього маєм? (5 x 2)

27.Кінь дорогою біжить — чотири копита.
І до кожного підківка цвяхами прибита.
До підкови шість гвіздків треба забивати,
Хто не знає, скільки буде, треба рахувати. (6 x 4)

28.Є шість кліток із кролями,
Мені Саша розповів.
Скільки є кролів, дізнайтесь,
Коли в клітці шість кролів? (6 x 6)

29.Чотири ведмеді на велосипеді,
П'ятий пішки біг.
А ви тихенько полічіть,
Скільки всього у них ніг? (4 x(4 + 1))

30.В магазині хлопчик плаче,
Полічить не може здачі.
Сорок вісім карасів наловили ми усі.
А нас було всього шість.
Скільки кожен із нас з'їсть? (48 : 6)

31.Чотири хлопчики ішли,
По шість саджанців несли,
А за ними п'ять дівчаток
Несли саджанців десяток.
Порахуйте, скільки всіх
Було саджанців у них? (6x4 + 10)

32.— Шість днів у тижні я працюю,
— Мені татко розповів, —
Я два тижні на роботі.
Скільки це усього днів? (6 x 2)

33.Сім стручків гороху взяли,
По сім зернин ми з них дістали.
Усі міркуйте, як один,
Скільки буде горошин? (7x7)

34.Віра килим вишивала,
Цілу ніченьку не спала.
На килимі десять кліток,
В кожній клітці по сім квіток.

Стала думать і гадать:
Як квітки порахувать? (7 x 10)

35. Дев'ять вантажівок йшло,
В кожній сім стовпів було,
Їх завозять до села,
Щоб електрика була.
Скільки всіх стовпів було,
Що привезли у село? (7 x 9)

36. На шосе йдуть п'ять машин,
В кожній з них водій один,
Два дорослі пасажири
Та діток малих чотири.
Повезли батьки дітей
На екскурсію в музей.
Хто швиденько порахує,
Скільки всього їх мандрує? (1 + 2 + 4) x 5)

37. Дятел шість годин літав,
Короїдів поїдав.
Щогодини вісім їв.
Скільки знищив шкідників? (8x6)

38. На дереві сім гнізд було,
По вісім птахів в них жило.
Не полохайте ви їх,
В гаю три зайчики сиділи,
З апетитом моркву їли.
Всі по вісім, як один.
Скільки з'їли всіх морквин? (8 x 3)
У походи ми мандруєм,
Самі їжу ми готуєм.
А порахуйте, скільки всіх? (8x7)

39. Вшістьох за декілька хвилин,
По дев'ять чистим картоплин.
Зваримо суп із них,
Скільки буде в супі їх? (9 x 6)

40. Чотири полицки ми змайстрували,
По дев'ять книжок на них поклали.
Нас похвалили батько і мати
І попросили книжки порахувати. (9 x 4)

41.Йшли по полю трактори,
Їх було усього три.
По два плуги кожний вів,
П'ять у плузі лемешів.
Підрахуйте-но, хлоп'ята,
Чи лемешів там багато? (3x2x5)

42.В садок вийшли я і тато —
Снігом щепи обгортати.
Ми по десять обгорнули.
Скільки щеп в городі було? (10 x(1 + 1))

43.Нуль кругленький кожен знає,
Але хто з вас відповість,
Скільки буде, якщо нуль цей
Ми помножимо на шість? (0x6 = 0)

44.Раз до себе на обід
Запросив сусідів кіт.
(Для бенкету привід був:
Кіт мишей десь роздобув).
Довго ждять не довелося,
Двадцять п'ять котів зійшлося,
Кожен з'їв з них по три мишки,
Не лишилося нітрішки.
Хто зміркує, скільки, діти,
Кіт зумів мишей зловити? (3 x 25)

45.Вугілля я на воза взяв,
Кілограмів сто поклав,
Їздив аж чотири рази.
Скільки я привіз,
Хто скаже? (100 x 4)

46.Звісім яблук у корзині
Принесла мати дитині
І сказала: «На, мій сину,
Четверту з'їж із них частину».
Хто тепер з вас відповість,
Скільки яблук хлопчик з'їсть? (8і 4)

Задачі на розвиток уваги

1. Взимку коти носять в'язані шкарпетки на лапках. У одного персидського kota всі шкарпетки порвалися, тільки одна лишилася. Скільки шкарпеток потрібно сплести ?

2. Батько – гусак і мати гусиня мають п'ятеро гусенят .Скільки птахів в цій сім'ї?

3. В кімнаті був ремонт і Сашко заліз правою ногою в зелену фарбу, а лівою - в синю. На підлозі лишилося 5 зелених плям та 4 синіх. Скільки кроків зробив Сашко ?

4. Три Змія – Горинича захотіли одягти капелюхи. Скільки капелюхів потрібно?

5. Коли восьминіг сів обідати, то взяв у кожному з лап по виделці, а в інші лапи взяв ножі. Скільки ножів він взяв ?

6. На дворі ішов дощ. На гілці клену сиділа ворона. Яка вона була?.

7. Горіло 12 свічок. Погасло 5 свічок. Скільки свічок залишилося?

8. У жука три пари ніг. Скільки ніг у жука?

9. Скільки хвилин потрібно варити круте яйце -2, 3, 5 хвилин?

10. Батько і діти їхали на велосипедах. У всіх велосипедах було 7 коліс. Скільки з-поміж цих велосипедів було триколісних та двоколісних?

11. У кошику менше 10 яблук. Ці яблука можна поділити між двома або трьома дівчатками порівну. Скільки яблук у кошику?

12. У трьох друзів – Сашка, Вовчика та Василька – футболки жовтого, блакитного та зеленого кольорів. У Василька не блакитна і не зелена, в Сашка теж не зелена. Хто в якій футболці?

13. Тетянка вища за Оленку, а Оленка вища за Катрусю. Хто з дівчаток найвищий, а хто – найнижчий?

14. Тетянка, Марійка та Оксанка – подруги. Марійка старша за Тетянку, а Оксанка молодша за Тетянку. Хто з дівчаток наймолодший?

15. Дві ворони поділили між собою 12 шматочків сиру так, що одній з них

дісталось на 4 шматочки більше, ніж іншій. Скільки шматочків сиру отримала кожна ворона?

16. Даша та Інна читали книжку та журнали. Інна читала не книжку. Що читала Даша?

17. У кошику знаходиться 3 яблука. Як їх поділити порівну між 3 хлопчиками, щоб 1 яблуко залишилося у кошику?

18. Хлопчику треба було проїхати 100 км. На півдорозі він заснув. Коли прокинувся, то довідався, що йому залишилося їхати стільки ж, скільки кілометрів він проспав. Скільки кілометрів йому залишилося їхати?

19. У квартирі було 3 кімнати. З однієї кімнати зробили дві. Скільки кімнат стало в квартирі?

20. Рік тому Саші було 6 років. Скільки років йому буде через 3 роки?

21. На двох полицях 20 книжок. На верхній полиці на 6 книг більше, ніж на нижній. Скільки книжок на кожній полиці?

22. У класі 30 учнів. На урок образотворчого мистецтва фарби принесли 18 учнів, а олівці – 20 учнів. Скільки учнів принесли на урок і олівці, й фарби?

23. Записати суму п'яти непарних чисел, якщо ця сума дорівнює 25?

24. Сума трьох парних чисел дорівнює 12. Напиши ці числа, якщо відомо, що доданки не рівні між собою.

25. На дереві сиділи три пташки. До них прилетіли ще дві пташки. Кіт підкрався й схопив одну пташку. Скільки пташок залишилося на гілці?

26. На одній шальці терезів 5 однакових яблук і 3 однакові груші, а на іншій – 4 таких самих яблука і 4 груші. Терези перебувають у рівновазі. Що легше: яблуко чи груша?

27. Колоду розпиляли на 3 рівні частини. Скільки розпилів зробили?

28. Стрічку розрізали в 6 місцях. Скільки частин одержали?

29. Мишко намалював 4 картинки, а Сашко – стільки ж, півстільки і ще 1. Скільки картинок намалював Сашко?

30. На торгi запалили 7 свiчок. Двi з них загасили. Скiльки свiчок залишиться?
31. Над рiчкою летiли птахи: голуб, шука, 2 синицi, 2 стрижи та 5 вугрiв. Скiльки птахiв? Вiдповiдай швидко!
32. Лiворуч вiд квадрата знаходиться трикутник, а праворуч вiд квадрата – круг. Де знаходиться квадрат? Виконайте малюнок.
33. Iз селища до мiста iхав автобус. Дорогою вiн зустрiв 6 вантажних автомобiлiв та 3 легкових. Скiльки всього машин iхало до мiста?
34. Накреслiть два вiдрiзки так, щоб один був довший вiд другого на 2 см, а разом вони б склали вiдрiзок завдовжки 16 см.
35. Павло старший вiд Ясi на 6 рокiв, а Вiталiна молодша вiд Павла на 4 роки. Хто старший: Вiталiна чи Яся? (Яся) На скiльки рокiв?
36. У багатоповерховому будинку вiд поверху до поверху 15 схiдцiв. Скiльки схiдцiв треба пройти, щоб пiднятись на третiй поверх?
37. В однiй вазi лежало 10 яблук, а в iншiй – 6 яблук. Скiльки яблук потрiбно перекласти з однiєї вази в iншу, щоб яблук стало порiвну?

Задачi на дотепнiсть

1. Двоє батькiв та двоє синiв з'їли 3 апельсини. Скiльки апельсинiв з'їв кожен iз них?
2. На складi було 5 цистерн з паливом по 6т у кожнiй. З двох цистерн паливо видали на фермерське господарство. Скiльки цистерн залишилося?
3. На столi стояло 3 склянки з вишнею. Костя з'їв одну склянку вишнi, поставив склянку на стiл. Скiльки склянок залишилося? (Залишилися всi 3 склянки)
4. Коли чапля стоїть на однiй нозі, то важить 6 кг. Якою буде її вага, якщо вона стане на обидвi ноги?

5. Пара коней пробігла 20 км. По скільки кілометрів пробіг кожен кінь?
6. Що важче – кілограм вати чи кілограм заліза?
7. Якщо об 11 годині ночі йде дощ, чи є вірогідність того, що через 48 годин буде сонячна погода?
8. Скільки кінців у 10 палок. А у 10 з половиною?
9. 6 картоплин зварили в каструлі за 20 хвилин. За скільки хвилин звариться одна картоплина?
10. У клітці було 4 кролики. Четверо дітей купили по одному кролику, а один кролик залишився в клітці. Як це можливо?
11. У Василька і Миколки разом 15 марок. Василько подарував з них Миколці 2 марки. Скільки стало у них разом марок після цього?
12. У сім'ї 7 дочок. Кожна з дочок має одного брата. Скільки у цій сім'ї хлопчиків?
13. Якщо курка стоїть на одній нозі, то її маса – 2 кг. Якою буде маса курки, якщо вона стоятиме на двох ногах?
14. Дід, баба, онучка, собачка, кішка та мишка тягнули ріпку. Скільки рук тягнули ріпку?
15. Три пасажери чекали потяг 3 години. Скільки часу чекав потяга кожен?
16. У трьох братів по одній сестрі. Скільки всього дітей у сім'ї?
17. З-під воріт видно 8 котячих лап. Скільки котів у дворі?
18. Одне яйце вариться 5 хвилин. Скільки хвилин потрібно, щоб зварити 3

яйця?

19. Сестра старша за брата на 5 років. На скільки вона буде старшою від нього через 6 років?

20. Три брати з'їли за 7 хвилин 63 вареники. Скільки вареників з'їсть один брат за 4 хвилини?

21. Мій товариш ішов, п'ятак знайшов. А якщо ми підемо, скільки знайдемо?

22. Щоб зварити 1 кілограм м'яса, потрібна 1 година. За який час звариться півкілограма м'яса?

23. Одна сторона квадрата 5 см, а друга – на 2 см більша. Обчислити площу квадрата. (У квадрата всі сторони рівні)

24. Двоє хлопчиків грали в шахи 1 год 20 хв. Скільки хвилин грав кожен із суперників?

25. Ціна книжки 31 грн. Книжка дорожча за обкладинку на 11 грн. Визначити ціну книжки. (31 грн)

26. Два хлопчики разом йшли до школи і по дорозі знайшли 10 копійок. Скільки грошей знайдуть 4 хлопчики?

27. Кріль важить 2 кг та ще стільки. Скільки важить його половина? Скільки важить кріль? (2 кг, 4 кг)

28. Який годинник показує точну годину двічі за добу?

29. Який рік тягнеться один день? (Новий рік)

30. Що буде сороці на сьомому році?

31. Який годинник не має стрілок?
32. Термометр показує 15 градусів. Яку температуру покажуть два таких термометри?
33. Сашко витрачає на дорогу до школи 10 хвилин. Скільки часу він витратить, якщо піде разом з другом?
34. На двох руках 10 пальців. Скільки пальців на десяти руках?
35. Скільки чобітків Зоя купила, щоб киця ніжок не замочила?
36. Коли восьминіг сів обідати, то в кожному з чотирьох кінцівок він узяв по виделці, а в інші взяв ножі. Скільки ножів взяв восьминіг для обіду?
37. Кожне з чотирьох коліс автомобіля проїхало 10 км. Скільки кілометрів проїхав автомобіль?
38. В отарі було 100 овець. Усі, крім семи, утекли. Скільки овець залишилося?
39. Мене звати Сашко. У моєї рідної сестри лише один рідний брат. Як його звати?
40. З однієї берези зірвали 14 яблук, а з другої—10. Скільки всього яблук зірвали?
41. На паркані сиділо 5 горобців. До одного підскочив кіт, щоб спіймати його, та горобчик злетів на дерево. Скільки горобців залишилося на паркані? (0)
42. Ремонт половини даху будинку коштує 2500 грн. Скільки коштує ремонт даху всього будинку?
43. Як можна пояснити, що той самий літак здійснив переліт між двома пунктами за 1 год 10 хв, а зворотний рейс – за 70 хвилин?

44. Яке колесо у машині не повертається на повороті?

45. Яка цифра об'єднує райдугу, музику, дні тижня та чудеса світу?

46. Чотирьом котикам мама купила чобітки, однак за розміром вони не підійшли. Тоді киця запропонувала їх півникам. Скільки півників можуть взути ці чобітки?

47. У зайців, які гралися на галявині, 18 вух. До лісу побігло 4 зайчика. Скільки зайців залишилося на галявині?

48. Коли діти вишикувалися в ряд, то Миколка побачив, що стоїть п'ятим від правого краю і третім від лівого. Скільки дітей вишикувалося?

49. У кімнаті стоять стільці на трьох і чотирьох ніжках. Скільки стільців на трьох та чотирьох ніжках, якщо усіх ніжок 10?

50. Тривалість життя їжака 10 років, а життя зайця на $\frac{1}{5}$ цих років менше. Чому дорівнює тривалість життя зайця?

51. У мішку 100 кг зерна. Як поділити це зерно на дві частини, щоб у одній було на 20 кг більше, ніж у другій?

52. У кімнаті є годинник. Він відбиває цілі години. Скільки ударів на добу робить цей годинник?

53. Один насос за одну хвилину викачує 1 т води. За скільки хвилин 5 таких насосів викачають 5 т води?

54. Скільки разів треба розпилити семиметрову колоду на частини, завдовжки 1 метр?

55. Трійка коней пробігла за годину 40 кілометрів. А скільки пробіг кожний

кінь?

56. Мама купила 4 лампочки. Дві з'ли за обідом. Скільки лишилося?

57. П'ять хлопчиків пішли до лісу,
Коли це їм назустріч — троє дівчаток.
Скільки дітей прийшло в ліс?

58. Скільки яблук на столі? Чотири лежало, одне упало, а одне розрізали.

59. Горіло 7 свічок. 3 погасли. Скільки свічок залишилося?

60. Під яким кущем сидить заєць під час дощу?

61. Ви – пілот літака, який летить з Києва до Харкова з двома посадками.
Скільки років пілоту?

62. Скільки горошин увійде в чайну склянку?

63. П'ять, п'ятнадцять, без двох дванадцять, семеро, троє, ще й малих двоє.
Скільки дітей в групі?

64. А чи може дощ іти 2 дні підряд?

65. Син мого батька, але мені не брат. Хто це?

66. Коли ми бачимо 2, а говоримо 14? (Коли вдень дивимося на годинник)

67. Скільки дев'яток у ряду від 1 до 100?

68. У стола 4 кути. Один кут спиляли. Скільки кутів залишилося?

69. Множення яких двох чисел завжди менше їхньої суми?

70.Професор лягає спати о 8 годині вечора, а будильник заводять на 9 годину ранку. Скільки часу він проспить?

71.У трикутника відрізували 3 кути. Скільки кутів залишилося?

72.На скільки найбільше двоцифрове число менше від найбільшого трицифрового числа?

73.Бабуся спекла 19 тістечок. Скільки гостей прийшло до Василька, якщо кожному дісталось по 2 тістечка і 1 залишилося?

Задачі-головоломки

1. Виконайте дії і прочитайте утворений результат.

1. Кни – и + яма – ма + зь = ... (КНЯЗЬ)
Вона – на + лод + ила – ла + мир = ...
(ВОЛОДИМИР) Ве + лист – ст + кий = ...
(ВЕЛИКИЙ)

2. ПК-К+ФА+ГОРА-А=.. Піфагор

2.Обчисли неправильні відповіді, постав їх у порядку зростання і прочитай вислів.

15:5=4	МАТЕМАТИКА -
4*3=12	ДОДАНОК
56:7=9	ВСІХ
81:9=8	НАУК
36:6=6	РІВНЯННЯ
8*3=24	ЗАДАЧА
3*2=8	ЦАРИЦЯ
63:7=9	СУМА

Ребуси.

д=р ник - □□□□□□

 с=х тарик - □□□□□□□□

брю - □□□□□

’ ’ ’ узка - □□□□□□□

 т=н о - □□□□

д ’ ’ ’ ’ і - □□□□□

г - □□□

ш=с и=ц ія - □□□□□□□□

піс - □□□□□

п т=м інь - □□□□□□□□

 ’ ’ лица - □□□□□□

 ’ ’ ліно - □□□□□□

л=н - □□□

ж=р авичка - □□□□□□□□□□

ог ’ ’ ок - □□□□□□

со ’ ’ л - □□□□□□

віз - □□□□□

сп ’ ’ - □□□□□

’ ’ хід - □□□□□

 ’ ’ ’ ’ сня - □□□□□

гре ’ ’ - □□□□□□

з ’ ’ я - □□□□

ко л=п - □□□□□□□□

 ’ ’ ’ ’ игун - □□□□□□

к х=о рі - □□□□□□□□

м=в ір - □□□□□□

цу , , р - □□□□□□

сло , , - □□□□□□

лиси , , - □□□□□□□□

ру , , иця - □□□□□□□□

 , , , слюк - □□□□□□□□

ви , , , , ка - □□□□□□□□

 , , , іл - □□□□□□

ц з=в а=у н - □□□□□□□□

веле п=т - □□□□□□□□

т=п фель - □□□□□□□□

ак т=6 ат - □□□□□□□□

ф льм - □□□□□□

збо , , - □□□□□□

ф нал - □□□□□□

пі , , ь - □□□□□□□□

ф ш , , , - □□□□□□

аст т=н ом - □□□□□□□□

хв ст - □□□□□□

, , , , ал - □□□□□□

 , , , , л р - □□□□□□

д , , хід - □□□□□□□□

, , , х с - □□□□□□□□

п д ’ ’ л - □ □ □ □ □ □

со ^{чо} / - □ □ □ □ □ □ □ □

п к нік - □ □ □ □ □ □

 ’ ’ ’ гр ^{ет} / - □ □ □ □ □ □ □ □

пол но - □ □ □ □ □ □

гама ^{ць} / - □ □ □ □ □ □ □ □

 ’ ’ ’ ем я - □ □ □ □ □ □

’ ’ зи ^{ць} / - □ □ □ □ □ □ □ □

’ ’ ’ ’ м нь - □ □ □ □ □ □

^{бил} / иця - □ □ □ □ □ □ □ □

св т ’ ’ - □ □ □ □ □ □

ре ’ ’ ^{ць} / - □ □ □ □ □ □ □ □

^а / м да - □ □ □ □ □ □

^у / м ’ ’ ’ ’ - □ □ □ □ □

^и / л ’ ’ ’ ’ - □ □ □ □ □ □

по ^д / у - □ □ □ □ □

^е / в рх - □ □ □ □ □ □

^я / в то - □ □ □ □ □

^і / в ’ ’ ’ я - □ □ □ □ □ □ □ □

к ^е / ’ ’ ’ - □ □ □ □ □

^а / ч ’ ’ к - □ □ □ □ □ □ □ □

^д / і ’ - □ □ □ □ □

^и / м ’ ’ - □ □ □ □ □ □ □ □

’ ’ ’ ^н / у - □ □ □ □ □

8. Встав числа в квадрати так, щоб сума у стовпчиках, рядках та діагоналях була однаковою.

17		
27		
13		21

	36	18
	24	
	12	30

	120	
	60	
	0	70

		35
	33	25
31		

15		
24		16
21		

	20	
	30	
15	40	

8	13	21
		1

	16	
17	7	24

11		
	8	10
		5

9. Запиши числа, які відповідають кожному зображенню.

$$\text{baseball} + \text{baseball} + \text{baseball} = 30$$

$$\text{baseball} + \text{baseball cap} = 40$$

$$\text{baseball glove} - \text{baseball} = 15$$

$$\text{baseball glove} + \text{baseball cap} = \square$$

Належні, якщо число відповідає кожній предмет.

$$\text{baseball} = \square \quad \text{baseball cap} = \square \quad \text{baseball glove} = \square$$

$$\text{baseball} + \text{baseball} + \text{baseball} = 27$$

$$\text{baseball} + \text{baseball cap} = 15$$

$$\text{baseball cap} - \text{baseball} = 2$$

$$\text{baseball cap} \times \text{baseball} + \text{baseball} = \square$$

Належні, якщо число відповідає кожній предмет.

$$\text{baseball cap} = \square \quad \text{baseball} = \square \quad \text{baseball} = \square$$

10. Проаналізуй, розв'яжи, запиши відповідь.

$5+4$ сума
 $9 = + \begin{matrix} \text{Число 1} \\ 5 \\ \text{Число 2} \\ 4 \end{matrix} - = 1$ $5-4$ різниця
 У кожному завданні розв'яжи два рівняння та запиши правильну відповідь, як показано в прикладі.

$11 = + \begin{matrix} 6 \\ - \end{matrix} = \square$	$\square = + \begin{matrix} 6 \\ - \end{matrix} = 1$
$\square = + \begin{matrix} - \\ 8 \end{matrix} = 4$	$11 = + \begin{matrix} - \\ 2 \end{matrix} = \square$
$3 = + \begin{matrix} 1 \\ - \end{matrix} = \square$	$\square = + \begin{matrix} - \\ 3 \end{matrix} = 2$
$8 = + \begin{matrix} - \\ - \end{matrix} = 1$	$9 = + \begin{matrix} - \\ - \end{matrix} = 5$

$5+4$ сума
 $9 = + \begin{matrix} \text{Число 1} \\ 5 \\ \text{Число 2} \\ 4 \end{matrix} - = 1$ $5-4$ різниця
 У кожному завданні розв'яжи два рівняння та запиши правильну відповідь, як показано в прикладі.

$\square = + \begin{matrix} 6 \\ - \\ 5 \end{matrix} = 1$	$\square = + \begin{matrix} 9 \\ - \\ 5 \end{matrix} = \square$
$\square = + \begin{matrix} 3 \\ - \\ 2 \end{matrix} = \square$	$\square = + \begin{matrix} 7 \\ - \\ 2 \end{matrix} = \square$
$\square = + \begin{matrix} 4 \\ - \\ 1 \end{matrix} = \square$	$\square = + \begin{matrix} 8 \\ - \\ 6 \end{matrix} = \square$
$\square = + \begin{matrix} 5 \\ - \\ 4 \end{matrix} = \square$	$\square = + \begin{matrix} 5 \\ - \\ 2 \end{matrix} = \square$

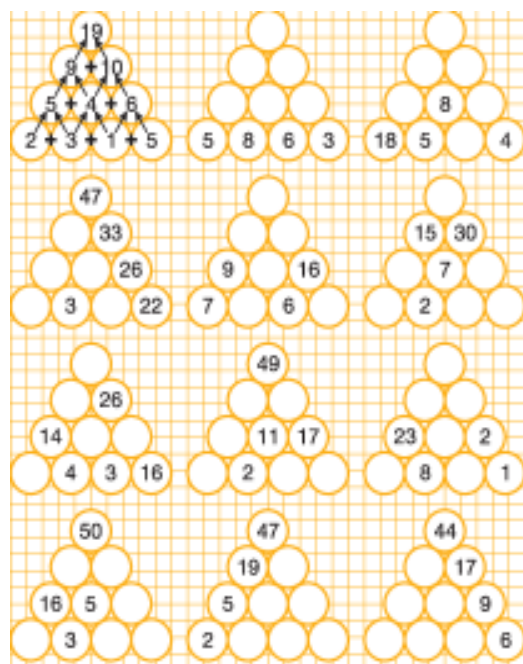
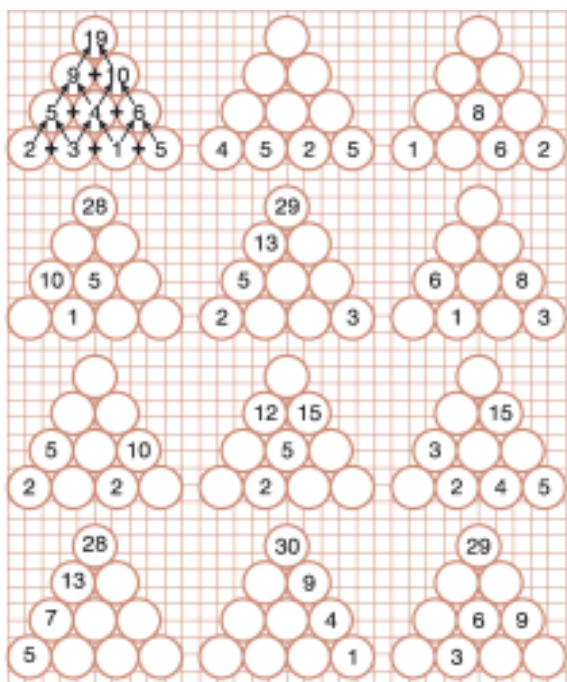
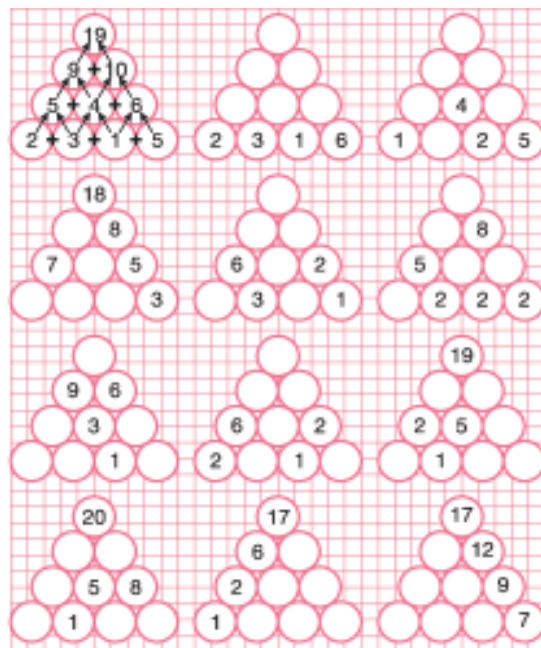
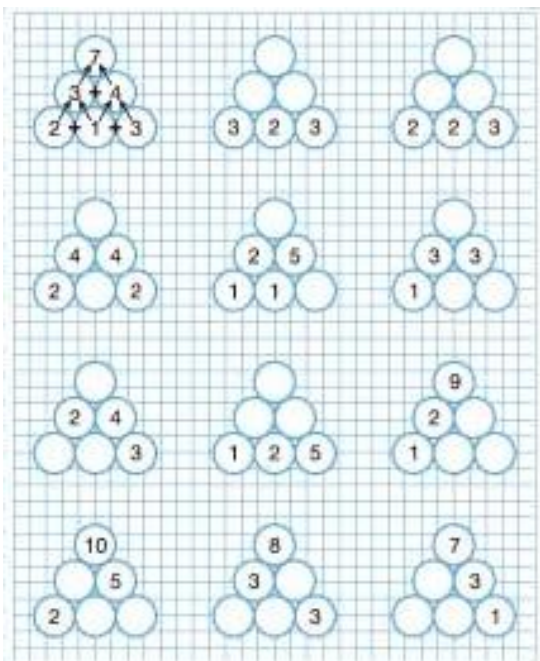
4×3 добуток
 $12 = \times \begin{matrix} \text{Число 1} \\ 4 \\ \text{Число 2} \\ 3 \end{matrix} + = 7$ $4+3$ сума
 У кожному завданні розв'яжи два рівняння та запиши правильну відповідь, як показано в прикладі.

$\square = \times \begin{matrix} 6 \\ + \\ 5 \end{matrix} = \square$	$\square = \times \begin{matrix} 9 \\ + \\ 5 \end{matrix} = \square$
$\square = \times \begin{matrix} 3 \\ + \\ 2 \end{matrix} = \square$	$\square = \times \begin{matrix} 7 \\ + \\ 2 \end{matrix} = \square$
$\square = \times \begin{matrix} 4 \\ + \\ 1 \end{matrix} = \square$	$\square = \times \begin{matrix} 8 \\ + \\ 6 \end{matrix} = \square$
$\square = \times \begin{matrix} 5 \\ + \\ 4 \end{matrix} = \square$	$\square = \times \begin{matrix} 5 \\ + \\ 2 \end{matrix} = \square$

4×3 добуток
 $12 = \times \begin{matrix} \text{Число 1} \\ 4 \\ \text{Число 2} \\ 3 \end{matrix} + = 7$ $4+3$ сума
 У кожному завданні розв'яжи два рівняння та запиши правильну відповідь, як показано в прикладі.

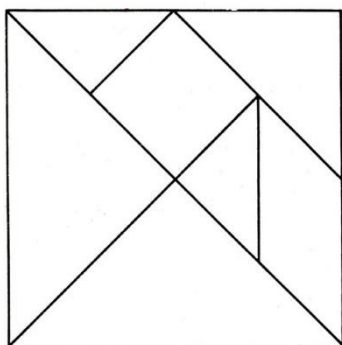
$12 = \times \begin{matrix} - \\ + \\ 4 \end{matrix} = \square$	$\square = \times \begin{matrix} 2 \\ + \end{matrix} = 5$
$\square = \times \begin{matrix} - \\ + \\ 2 \end{matrix} = 6$	$16 = \times \begin{matrix} 8 \\ + \end{matrix} = \square$
$\square = \times \begin{matrix} - \\ + \\ 1 \end{matrix} = 4$	$15 = \times \begin{matrix} - \\ + \\ 3 \end{matrix} = \square$
$21 = \times \begin{matrix} - \\ + \end{matrix} = 10$	$35 = \times \begin{matrix} - \\ + \end{matrix} = 12$

11. Зроби обчислення та заповни кружечки.

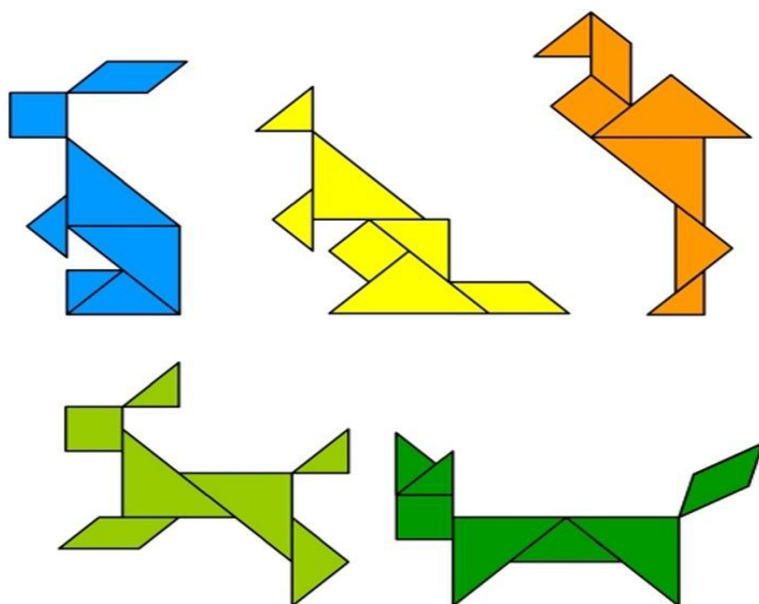

Інтелектуальна гра «Танграм»

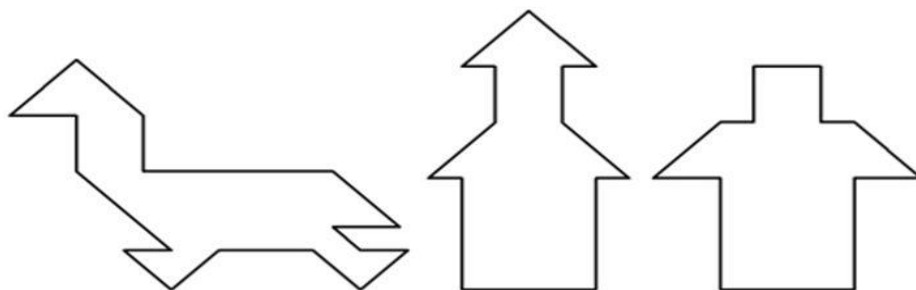
1. Розріж квадрат на 7 окремих фігур.

2. Склади фігурки за зразком.

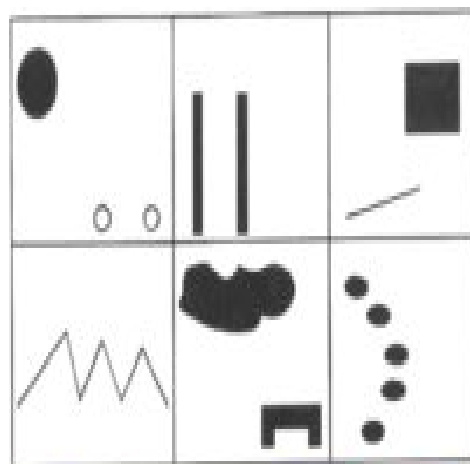
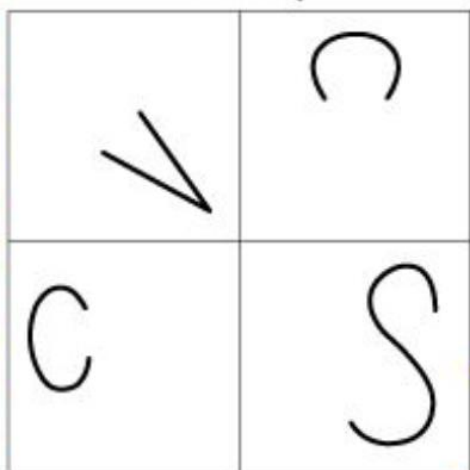
3. Відтвори зображення за зразками-контурами.

4. Збери картинку за своїм задумом.

Вправи на розвиток уяви

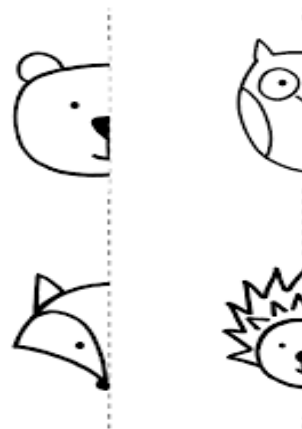
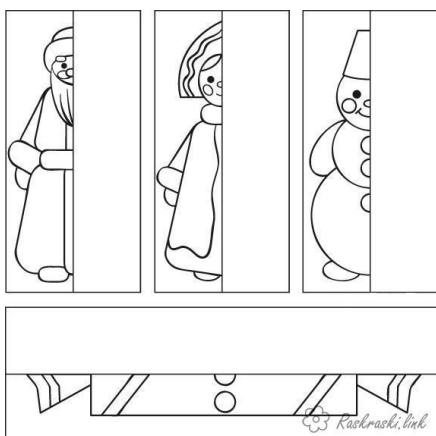
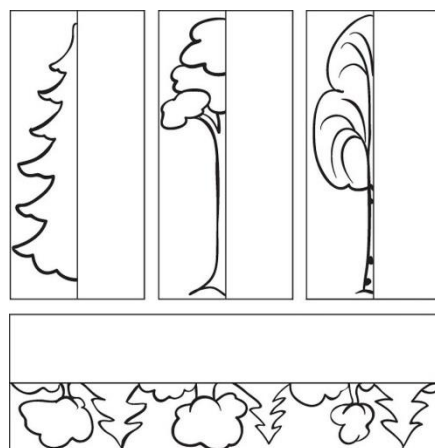
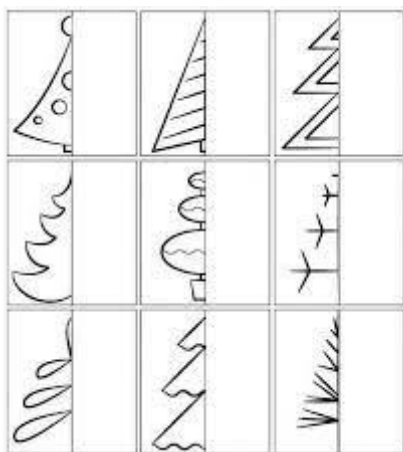
1. Перетвори лінії на малюнки.

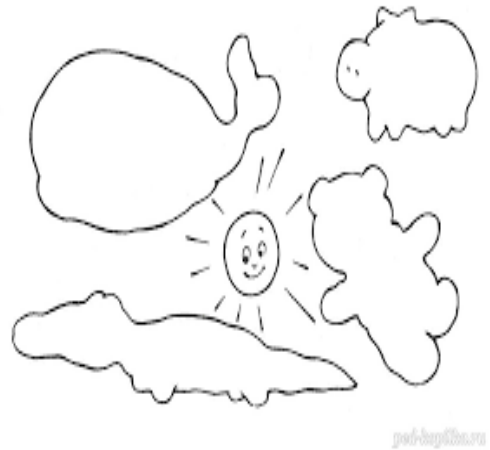
2. Домалюй відсутні частини.

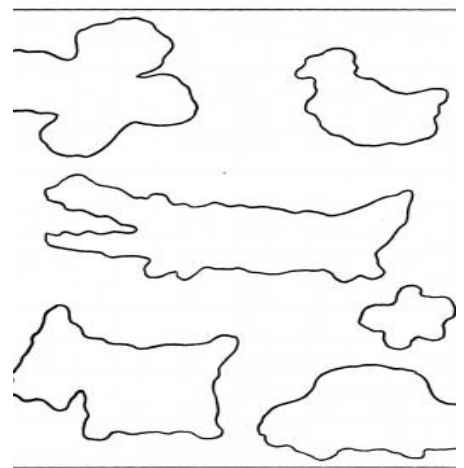
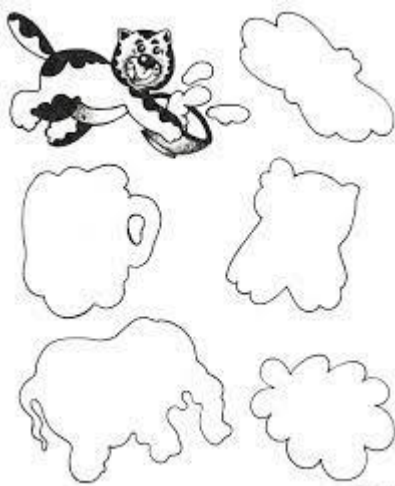
3. Домашней другу половинку

4. На що схожі ці хмарки? Домалюй їх.

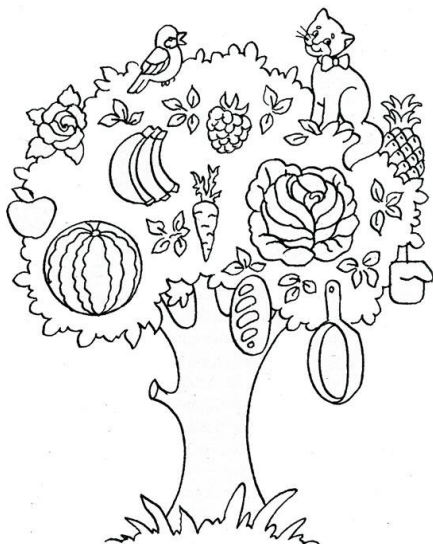

5. На що схожі ці клякси? Домалюй їх.

6. Гра «Чарівне дерево»

- Розмалюй ті предмети, які справді можуть вирости на дереві.

7. Гра «Добрий і злий чарівники»

- Розмалюй чарівників так, щоб було видно, хто з них добрий, а хто злий. Придумай і назви справи, який робить кожен з них.

8. Гра «Асоціації»

- З чим асоціюється цей предмет?

М'яч - ...,

годинник - ...,

зошит - ...,

Сонце - ...,

телефон - ...,

ложка -

9. «Буриме»

.....диво
.....красиво
.....сміливо
.....правдиво

.....мишка
.....горішка
.....сіла
.....з'їла

.....розстане
.....водою
.....настане
.....весною

.....уночі
.....ключі
.....до хати
.....вухате

10. Гра «Крокодил»

Одному з учнів вчитель називає слово (іменник). Дитина має показати цей предмет жестами, рухами. Учні класу мають відгадати це слово.

Комбінаторні задачі

1. Скільки видів прапорців можна зробити, якщо є папір червоного, зеленого та жовтого кольорів.
2. Є три смужки однакової довжини і ширини: червона, жовта, зелена. Які прапорці можна скласти до свята, щоб верхня смужка була червона?
3. У Оленки є дві спіднички – чорна і коричнева і 2 блузки – біла і блакитна. Скількома способами Оленка одягне ляльку?
4. У коробці є кружечки: з одного боку – червоного кольору, а з другого – жовтого. Вийміть 2 кружечки, підкиньте їх у повітрі над столом. Які кольори ви можете побачити?
5. У ящику 10 кульок: 4 червоні, 2 білі, 1 зелена, 3 чорні. Яке найменше число кульок треба взяти, щоб вийняти:
 - а) хоча б одну червону кульку;
 - б) хоча б три кульки одного кольору.
6. Дві дівчинки вирізали з паперу п'ять прапорців. По скільки прапорців могла вирізати кожна дівчинка?
7. У ящику лежить 5 білих і 5 синіх кульок. Скільки кульок необхідно витягти, щоб там було не менше, ніж 2 білі і 2 сині кульки.
8. В ящику лежать 7 синіх, 8 червоних і 9 білих кульок. Скільки кульок потрібно витягти, щоб було:
 - а) 2 білих кульки, б) одна синя кулька, в) 5 червоних кульок?
9. В ящику лежать білі та червоні рукавички, по 10 пар. Скільки рукавичок потрібно витягти, щоб там була хоча б одна пара одного кольору?
10. В ящику лежить 10 білих, 10 червоних і 10 синіх кульок. Скільки кульок необхідно витягти, щоб там було:
 - а) 2 синіх, б) 8 білих, в) одна біла і одна синя?
11. У Михайлика дві футболки – біла та блакитна, і дві пари шортів – зелені та білі. Скільки варіантів спортивної форми може підібрати Михайлик?
12. Надійка вирішила розмалювати карту двома кольорами. У неї є три різні фарби. Скількома способами вона може розмалювати карту?
13. У магазин завезли тюльпани і нарциси. Треба скласти букет із трьох квіток. Скількома різними способами це можна зробити?
14. Троє хлопчиків грали в шашки. Усього зіграли 3 партії. Скільки партій зіграв кожен хлопчик, якщо між собою грали всі?
15. Зустрілись чотири хлопчики і потиснули один одному руки. Скільки було зроблено потисків? А якщо хлопчиків було б шестеро?

Логічні ряди

1. Домалюй у кожному ряду пропущений символ.

D	D	D	D	D		Lightbulb	Umbrella	Lightbulb	Umbrella		Umbrella
Apple	Banana				Banana	Cup	Plate			Cup	Plate
Diamond	Square	Diamond	Square	Diamond		White Circle	Black Circle			White Circle	Black Circle
Crayon	Eraser		Eraser		Eraser	Teddy Bear	Elf	Teddy Bear			Elf
Upright Triangle	Inverted Triangle	Upright Triangle	Inverted Triangle	Upright Triangle		5		5		5	6

2. Продовж ряд.

Red Circle	Red Circle	Blue Circle	Blue Circle	Red Circle	Red Circle	?	?
Red Circle	Red Circle	Yellow Circle	Yellow Circle	Red Circle	Red Circle	?	?

3. Встанови закономірність, домалюй символ.

Stick Figure	Stick Figure	Stick Figure	Fish	Fish	Fish	Grid Circle	Striped Triangle	Striped Square
Stick Figure	Stick Figure	Stick Figure	Fish	Fish	Fish	Striped Triangle	Grid Square	
Stick Figure		Stick Figure		Fish	Fish	Striped Square	Striped Circle	

4. Уважно розглянь цей ряд чисел і впиши числа, яких не вистачає.
3, . , 9, 12, . , 18, 21 .

Знайди логічну послідовність і продовж числовий ряд:

5, 15, 25, 35, .. . Яка цифра найчастіше повторюється?

5. Знайди закономірність між числами і продовж числовий ряд 2 – 3 числами:

- 1) 2, 3, 4, 5, 6, 7, ... ,
- 2) 6, 9, 12, 15, 18, 21, ... ,
- 3) 1, 2, 4, 8, 16, 32, ... ,
- 4) 4, 5, 8, 9, 12, 13, ... ,
- 5) 19, 16, 14, 11, 9, 6,

6. Продовж речення:

- Якщо Сашко по росту рівний Петру, то Петро...

- Якщо Катруся стоїть лівіше Тані, то Таня ...

- Якщо в моїй правій руці паличок на 2 більше, ніж в лівій, то в лівій руці ...

- Якщо Марія живе від школи далі, ніж Ніна, то Ніна ...

- Якщо сестра старша від брата, то брат

- Якщо олівець коротший за лінійку, то лінійка

7. Продовж ряди чисел так, щоб у кожному ряду було вісім чисел.

14, 21, 28, ...

12, 16, 24, ...

18, 27, 36,

8. Знайди «зайве» число

а) 5, 10, 15, 16, 20;

б) 6, 12, 15, 18, 24;

в) 7, 14, 21, 28, 30

г) 7, 8, 16, 24, 32.

9. Установи закономірність, відшукай значення.

$$\text{banana} + \text{banana} = 30$$

$$\text{cherry} + \text{cherry} = 20$$

$$\text{apple} + \text{apple} = 8$$

$$\text{banana} + \text{cherry} \times \text{apple} = ?$$

$$\text{caterpillar} + \text{caterpillar} + \text{caterpillar} = 21$$

$$\text{clock} + \text{clock} + \text{caterpillar} = 19$$

$$\text{flower} + \text{clock} + \text{caterpillar} = 15$$

$$\text{caterpillar} + \text{flower} \times \text{clock} = ?$$

Цікава геометрія

1. Порахуй кількість геометричних фігур та впиши у відповідну клітинку.

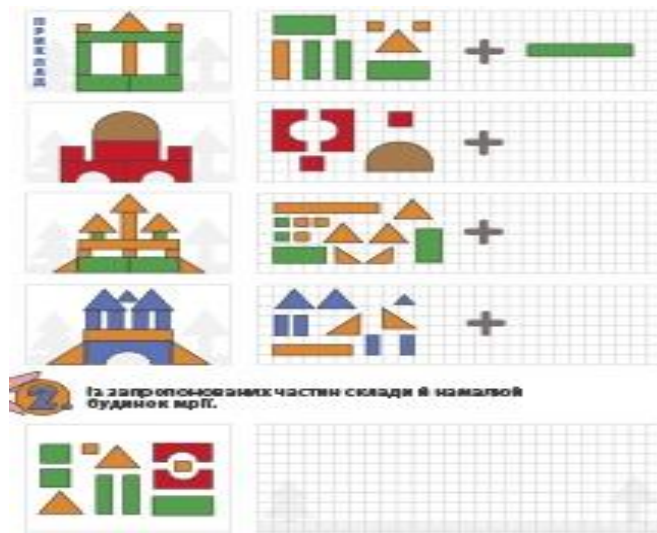
Впиши у відповідні клітинки кількість знайдених фігур.
Сума всіх фігур у заданій площині складає 33.

Впиши у відповідні клітинки кількість знайдених фігур.
Сума всіх фігур у заданій площині складає 25.

Впиши у відповідні клітинки кількість знайдених фігур.
Сума всіх фігур у заданій площині складає 28.

Впиши у відповідні клітинки кількість знайдених фігур.
Сума всіх фігур у заданій площині складає 35.

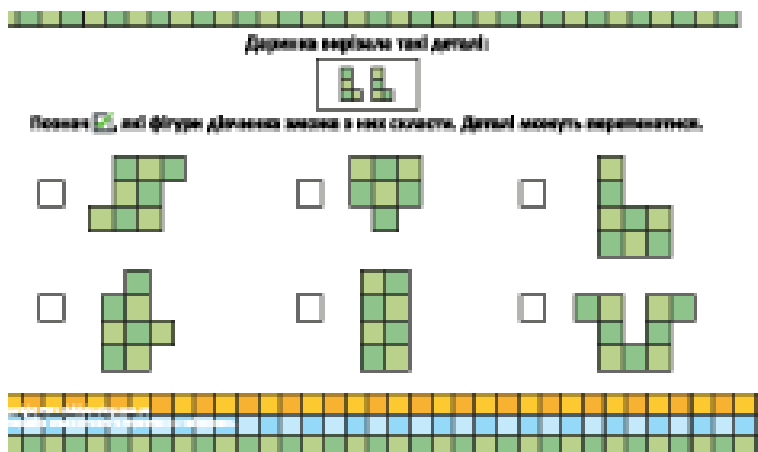
2. Уважно розивись конструкції, домалюй деталі, яких бракує. Із даних елементів створи будинок.

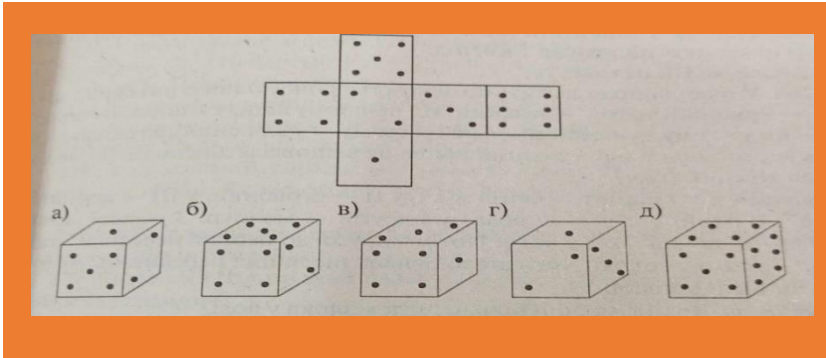

3. Розріж малюнок на окремі деталі. Створи свій килимок.

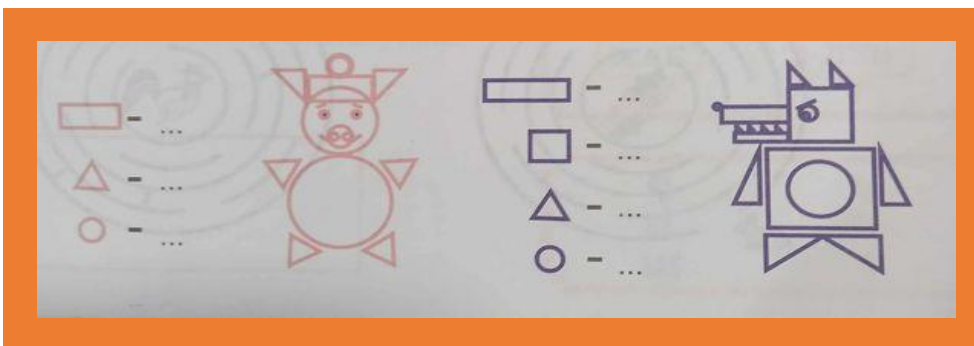

5. Познач фігури, які створені із двох деталей.

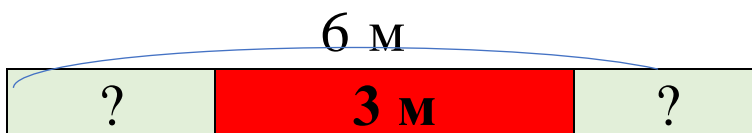

6. Розгортка якого кубика зображена на рисунку?

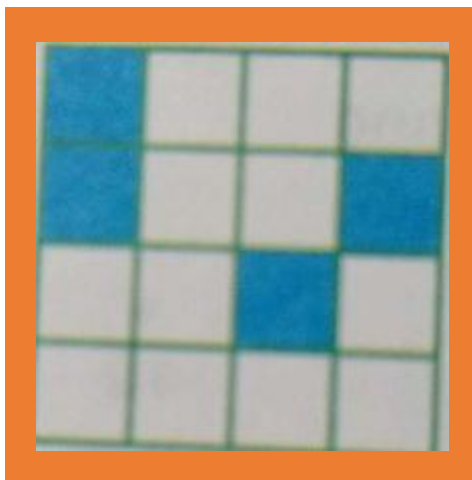
7. Полічи геометричні фігури та запиши їх кількість.

8. Довжина дошки 6 м. Довжина її середньої частини 3 м. Дві інші частини мають однакові довжини. Знайди довжину кожної з них?

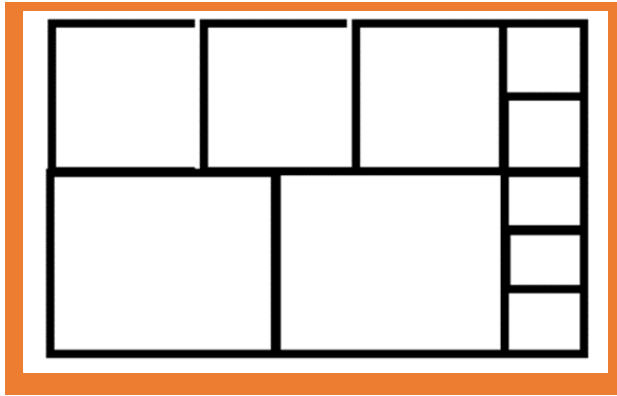

9. З десяти однакових паличок скласти: 1) два квадрати; 2) три квадрати.

10. Андрійко поклав дві вузькі планки довжиною 70 см кожна на метрову лінійку. Одну – від початку, а другу – від кінця метра. Визнач, скільки дециметрів метрової лінійки міститься під двома планками.
11. Є три відрізки. Другий відрізок довший від першого на 7 см, а третій довший від першого на 3 см. Порівняй довжину другого і третього відрізків.
12. Є три відрізки. Другий довший від першого на 3 см, а третій довший від другого на 2 см. На скільки сантиметрів третій відрізок довший від першого?
13. У хлопчика була паперова смужка завдовжки 6 дм. Він приклеїв до неї ще смужку завдовжки 2 см. Якої довжини стала смужка?
14. Хлопчик намалював прямокутники, периметр яких дорівнює 12 см. Яка довжина сторін цих прямокутників?
15. Ніс Піноккіо мав довжину 3 см. Кожного разу, коли він казав неправду його ніс збільшувався вдвічі. Яку довжину має ніс Піноккіо зараз, якщо до цього часу він сказав неправду 6 разів?
16. Розріж квадрат по лініях на 4 рівні частини так, щоб кожна частина містила по одній зафарбованій клітині.

17. Прямокутник розрізали на квадрати. Сторона найбільшого квадрата дорівнює 6 см. Обчисли периметр найбільшого прямокутника.

Задачі-казки

1. Вінні-Пуху подарували бочку з медом масою 7 кг. Коли він з'їв половину меду, то бочка стала важить 4 кг. Скільки кілограмів меду було в бочці спочатку?
2. Коник-стрибунець половину часу кожної доби спав, третю частину доби танцював, шосту-співав. Решту часу він вирішив готуватися до зими. Скільки годин на добу коник-стрибунець готувався до зими?
3. Червона Шапочка несла бабусі 14 пиріжків з м'ясом, грибами і капустою. З м'ясом було стільки, скільки і з капустою, а з грибами – на 1 менше, ніж з м'ясом. Скільки пиріжків кожного виду несла Червона Шапочка?
4. Допоможи тобі, Іване, визволити Василину Прекрасну, - сказала Баба Яга. До душі ти мені припав. Та й від Кащеєвої підступності багато я страждала. Вже дуже хочеться його провчити.
 - - Ось тобі, Іване клубок. Приведе він тебе прямісенько до Кащея Безсмертного. Там в одній його темниці нудиться Василина Прекрасна. В іншій перебуває Змій Горинич, а третя темниця – порожня. Врахуй, що всі написи на дверях темниць – невірні. Кинув Іван клубок на землю. Покотився клубок, а Іван – за ним. Довго, чи швидко, але дійшов він до Кащея Безсмертного. Зажадав Іван у нього Василину Прекрасну. Повів Кащей Івана в підземелля. Показав три темниці, на дверях яких написано:
Темниця 1 – «Тут Василина Прекрасна».
Темниця 2 – «Темниця 3 – не порожня».
Темниця 3 – «Тут Змій Горинич».

- - Відпущу, Іване, з тобою Василицю Прекрасну, якщо вгадаєш, в якій вона темниці. Покажеш на двері, за якими Змій Горинич – бути тобі ним роздертим. Покажеш на порожню темницю – бути тобі в ній в'язнем до кінця своїх днів. Допоможіть Іванові знайти Василицю Прекрасну.
5. Лисичка, Їжачок, Зайчик і Ведмедик знайшли в лісі одне яблучко. Лисичка запропонувала виконати дію з одиницею і нулем, щоб вийшло число більше за одиницю. У кого це вийде – той з'їсть яблучко. Їжачок додав до одиниці нуль і одержав один. ($1+0=1$). Зайчик $1-0=1$. Ведмедик: $1*0=0$. А лисичка приписала нуль до одиниці і одержала 10. Хто ж з'їв яблучко?
 6. Джері прогризла у трьох шматочках сиру 6 дірочок. Подивилась крізь одну дірочку і побачила Тома, що спав у кутку. Поглянула крізь другу, третю, четверту, п'яту – скрізь коти.- Звідки взялось так багато Томів?, - вигукнула Джері і втекла. Скількох котів побачила перелякана мишка крізь усі дірочки?
 7. Червона Шапочка йшла до бабусі в гості та несла їй 14 пиріжків: з м'ясом, грибами, капустою. З м'ясом було стільки ж, скільки й з капустою, а з грибами – на 1 менше, ніж з м'ясом. Скільки пиріжків кожного виду несла Червона Шапочка?
 8. Лисичка у курятнику тримала дев'ять курей. Щодня курочки несли по 7 яєць, які Лисичка продавала на базарі. Скільки півників було серед курей?
 9. Вовк і Заєць пішли купувати морозиво. Вовк каже: «Я більший, то куплю три порції, а ти менший – то візьмеш собі 2». Вовк купив три порції, а Заєць – двічі по дві. З'їв Вовк морозиво, глянув на Зайця та як гукне: «Ну, Зайце, постривай!» Чому розсердився Вовк?
 10. Наловив дід риби повний віз. Риба – великі лящі. Їде додому та бачить Лисичку.. Згорнулася клубочком, лежить на дорозі. Дід зліз із воза, підійшов, а Лисичка й не ворухнеться. – От гарна знахідка. Буде моїй старенькій комір на шубу. Поклав він Лисицю на віз, а сам пішов попереду. Лисичка, тим часом, стала потихенько викидати із воза по рибинці. У першу хвилину вона викинула 1 ляща, у другу – 2 лящі, в третю – 4 лящі і так далі... Кожну наступну

хвилину вона викидала в два рази більше лящів. Через 7 хвилин лисичка викинула всю рибку і втекла з воза. Скільки ж лящів дісталось хитрій лисичці?

11. Півник Голосисте Горлечко напik 12 пиріжків. Виклав їх на стіл. А Мишенята Круть та Верть вже тут як тут. І гукати їх не треба.

- - Ох і голодний я!, - каже Круть.
- - А я який голодний, - каже Верть.

Посідали вони до столу, а Півник каже:

- -Стривайте-но, стривайте! Хто знайшов колосок? Хто його обмолотив? А хто пічку топив, тісто місив, пиріжки пік?
- - Ти, - тихо кажуть Круть та Верть.
- - Отже, за свою працю я візьму половину пиріжків з маком, третину – з сиром, половину - з пшоном. Решта – ваші.

Мишенята подумали трішки і засмучені вилізли з-за столу. Чому засмутились Круть та Верть?

12. Малюк може з'їсти 600г варення за 6 хвилин, а Карлсон – в два рази швидше. За який час вони з'їдять варення разом?

13. Одного разу зайці влаштували на стадіоні змагання.

Вони вирішили стрибати у висоту.

- Я перестрибнув планку на висоті 90 см, – вигукнув заєць під №1.
- А я перестрибнув висоту на 40 см меншу, – сказав заєць під №2.
- А ти? – запитали третього зайця.
- А я перестрибнув на 30 см вище від другого номера.
- То на яку висоту стрибнув третій номер? – зауважив заєць під номером 2. На яку висоту стрибнув заєць під номером 2? На яку висоту стрибнув заєць під номером 3?

14.Одного разу Баба Капа вирішила напекти млинців.На одній тарілці вона поклала 12 штук, а на другій 15 млинчиків. До них в гості завітав Лунтик, Бджоленья та Кузя. З першої тарілки вони з'їли 6 млинців, а з другої 8 штукоч. Лунтик подивився на тарілки і не зміг порахувати на якій же тарілці більше залишилося.

- Друзі, а де ж більше млинців? – звернувся Лунтик до друзів.
- А й справді як дізнатися?! – вигукнув Кузя.
- Потрібно звернутися до того, хто знає математику, – зауважило Бджоленья. Скільки млинців залишилося на першій тарілці? Скільки млинців залишилося на другій? На якій тарілці більше залишилося млинців і на скільки?

15. Жила собі Бджілка Майя і дуже любила вона літати серед пахучих квітів і трав. З нею також літали її друзі: незграбний трутень Віллі та невгамовний коник Фліп. Одного разу Фліп і Віллі вирішили приємно здивувати Майю: назбирати їй квітів. Коник перестрибував з квітки на квітку, вибираючи найяскравіші і найзапашніші. Віллі лінувався і збирав всі підряд, які попадалися йому на шляху. Ось букети вже готові і Бджілка Майя з'явилася на галявині.

- Які чудові букети! – зраділа Майя.
- Це все для тебе, – промовив коник.
- Я найбільше старався – вихвалявся Віллі.
- Давайте порахуємо квіти в букетах, – зауважила Майя.
В коника Фліпа було 15 квітів, а в трутня – всього 9 квіток.
- На скільки більше квітів зібрав Фліп? – здивовано запитала Бджілка Майя. На скільки більше квітів зібрав коник Фліп, ніж трутень Віллі?

16. Одного разу Чіп і Дейл вирішили позмагатися, хто з них більше збере жолудів.

- Я зберу найбільше! – вигукнув Чіп.
- Ні! Я зберу найбільше! – заперечив Дейл.

Ось розпочалося змагання. Вони завзято збирали жолуді. Чіп уже назбирав 5 мішечків, а в Дейла тільки було 4 мішки. Чіп назбирав ще 3 мішечки, а Дейл – назбирав ще 2. Дуже втомилися бурундучки-рятівнички і ось вирішили припинити турнір. Вони покликали Пружинку, щоб визначила переможця.

- Треба порахувати скільки всього мішків з жолудями у кожного, – зауважила Пружинка.
- Давайте! – вигукнув Чіп.
- Давайте! – погодився Дейл.

Скільки мішків жолудів зібрав Чіп? Скільки мішків назбирав Дейл? На скільки більше зібрав мішків з жолудями Чіп?

17. Заєць та їжак посперечалися, хто з них прудкіший. Заєць пробіг 30 метрів, а їжак на 10 метрів менше. Скільки метрів пробіг заєць? Хто прудкіший заєць чи їжак?

18. Зла мачуха Попелюшки розсипала просо і гречку й наказала дівчинці до ранку зібрати й розділити зерно. До Попелюшки на допомогу прилетіло 10 горобців, 5 голубів та 4 сороки. Скільки всього пташок допомагало Попелюшці?

19. Прийшла Лисичка до журавля в гості. А журавель вкинув у глечик 3 морквини, 6 буряків, 10 картоплин та п'ять шматочків

м'яса. Скільки овочів вкинув Журавель у глечик? На скільки більше буряків, ніж морквин у глечику?

20. Прийшов Кирило Кожум'яка до князя, та й каже: - Дай мені 12 бочок смоли та 12 возів конопель. Для підготовки першого бою використав він 5 бочок смоли і 5 возів конопель. Скільки у нього залишилось матеріалу?

21. Приніс Сірко Вовкові під стіл 6 кусків баранини і 8 кусків телятини, 5 смажених півнів. На скільки кусків м'яса поменшало на столі господарів?

22. За день наловив Івасик Телесик 25 коропів. Зранку – 15 рибин. Скільки коропів він зловив ввечері?

Мовні перлинки

Місцями поміняй склади і з них нові слова склади

1. Гра «Вітерець»

Вітерець пожартував і в словах здмухнув літери. Відновить літери в словах.

С чи Ш?

Гостру .апку взяв Іван – виполов увесь бур'ян.

Р чи Н?

Із джерела, струмочка, потічка нарешті виростає .ічка.

Побив новий рекорд ба.ан – сім днів дивився на ба.ан.

Ш чи М?

Білка хрумкотіла .ишку, аж злякала сіру .ишку.

І чи А

Бачиш – г.лка полетіла, лиш крильми залопотіла.

2. Гра «Мишка»

Мишка вигризла у словах букви. Потрібно букви зібрати і вставити у слова, щоб утворити речення.

У бабусі .ізка – не підходьте близько.

Лиже ла.ку кошеля, .мивається щодня.

Ку.атися на .ічку водила я .естричку.

М.ша у комору влізла і усі св.чки погризла.

Добре .оня руки мила і м.чалкою і .илом.

Несмачна сьогодні .аша – с.ль забув додати .аша.

Гуде бджолиний рі., немов іде у бі. .

Кі.ка лащить до мене, листячко .ує зелене.

3. Гра «Заблукало слово»

- Прочитайте слова, знайдіть ті, які потрапили не в свій рядок. Доберіть узагальнююче слово для кожного рядка.

Щука, карась, окунь, краснопірка, вовк, лящ, сом.

Ромашка, бузок, матіола, клен, троянда, чорнобривці.

Горобина, ясен, явір, подорожник, дуб, клен.

Лисиця, ведмідь, рак, лось, олень, вовк, заєць.

Корова, свиня, коза, рись, кіт, вівця, собака.

Чобітки, панчохи, сорочка, штанці, куртка, шарф.

Босоніжки, кросівки, колготи, туфлі, черевики, сандалії.

4. Гра «Малюнки-загадки»

Один із дітей виходить на середину, а інші – глядачі, які повинні відгадувати слово. На столі у вчителя – коробка із предметними малюнками. Учень виймає малюнок і жестами показує цей предмет. Діти відгадують.

5. Гра «Звук утік»

Який звук утік зі слів? Записати ці слова, вставити потрібну літеру.

.іт, .аштан, .віти, .інди, , мор.ва.

6. Гра «Утвори нове слово»

Додай на початку, чи в кінці слова букву, щоб утворилось нове слово.

Луг, коса, рак, риба, мак, оса.

7. Гра «Добери родові поняття до групи слів»

Синичка, горобчик, ластівка, шпак – це

Конвалія, пролісок, нарцис, фіалка – це

Чашка, тарілка, виделка, склянка – це

Клен, тополя, дуб, граб – це

8. Гра «Добери слова до родових понять»

Фрукти: ..., ..., ...,

Овочі: ..., ..., ...,

Дні тижня: ..., ..., ..., ..., .

9. Гра «Доповни слово»

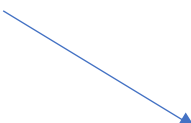
Лі – літак, літо, лілія, лікар, ліхтар.

Мі – місяць, місто, мішок, мінус, мізки.

Ві – вінок, вікно, вітер, ..., ...,

10. Гра «Утвори слова»

льо	ти
сльо	к
польо	н
кольо	зи
пеньо	ри

11. Гра «Утвори слова»

М,а,з,к,о; о,р,г,о,д,а; і,к,а,с,т,р; п,к,и,а,л.

Словом створюємо красу душі

1. Гра «Склади казку»

Діти об'єднуються у групи. Вчитель дає кожній групі предметний малюнок. Треба скласти казку, застосовуючи назви предметів. Кожен гравець складає речення, яке пов'язується за змістом з реченням наступного гравця. Група обирає доповідача, який розповідає складену казку.

2. Гра «Чи може таке бути?»

Учитель промовляє речення, а діти змінюють слово, яке не відповідає змісту.

Сонце закрило хмару.

У садку кукурікає соловейко.

Антон пішов на річку по суніці.

Тато палкою зрубав гілку.

Діти у серпні катались на ковзанах.

Іра поклала у чай солодкий лимон.

Наталка у зошиті креслить диктант.

3. Гра «Яке слово зайве?»

Учитель називає ланцюжок слів, учні визначають серед них зайве. До решти підбирають родові поняття.

Стіл, шафа, стілець, миска, диван, тумбочка.

Червоний, зелений, добрий, синій, жовтий, чорний.

Бігає, стрибає, ходить, малює, дівчина, працює.

Олівець, ручка, фломастер, дзеркальце, маркер, крейда.

4. Гра «Плутанка»

Учитель прикріплює на дошці малюнки овочів, фруктів, ягід у довільному порядку. Учні об'єднують їх у групи. Будують діалог за зразком.

Що це? Який він? Де росте? Як його використовують люди?

5. Гра «Хто більше створить рим?»

Вчитель підбирає декілька предметних малюнок і просить дітей знайти риму до зображених предметів. Наприклад:

квітки – дітки,

сонечко- віконечко,

олівець – прапорець,

машинка – картинка,

хлопчик – стовпчик.

6. Гра «Нескінченне речення»

Вчитель називає слово. Кожен гравець додає до нього своє слово, поширюючи речення. Наприклад: Сонце. Світить сонце. Яскраво світить сонце. На небі яскраво світить сонце. На небі яскраво світить весняне сонце.

7. Гра «Малюнковий лист»

Колись давно люди не знали літер. Замість літер та слів вони малювали малюнки. Спробуйте, подібно до стародавніх людей, «написати» за допомогою малюнків короткий лист вашому другу.

Мені купили новий портфель.

Я люблю морозиво.

Ми з класом збираємось у ліс.

Я дивлюсь телевізор.

8. Гра «На що це схоже?»

Сніжинка - ...,

берізка - ...,

калина - ...,

хмарка - ...,

кульбабка -

9. Гра «Різнокольорові слова»

Дібрати різнокольорові слова – іменники. Наприклад, білі слова. (Ромашка, сніг, папір, хмари, конвалія, клей ПВА, цукор, сіль.)

10. Гра «Навпаки»

Змінити прикметники так, щоб похмура картина природи змінилась на веселу.

Важкі чорні хмари пливли по небу. Сердитий вітер гоїдав віти дерев. Жовте листя сумно тріпоїло від вітру. Настала холодна осінь.

Мудрим ніхто не вродився, а навчився.

1. Гра «Антоніми-фразеологізми»

Добери до фразеологізмів антоніми.

Байдики бити, піти з торбами, бідний як церковна миша, співати дифірамби, ні пари з вуст, як кіт наплакав, лясати точити, брати в голову, піти вгору, хоч греблю гати, стоїть як вкопаний.

Слова для довідки: піти на дно, кататись як сир в маслі, розпустити язика, працювати в поті чола, кіт наплакав, купатись в розкоші, в рот води набрати, поливати поміями, кури не клюють, викинути з голови, чорний як сажа, намастити п'яти салом.

2. Гра «Знайди пари антонімів»

У поданих прислів'ях знайди пари антонімів.

На чорній землі білий хліб родить.

Вчений йде, а неук слідом спотикається.

З великої хмари малий дощ буває.

Слова як мед, справи, як полин.

Котові – жарти, а мишці – слізки.

Поганий на вроду, та гарний на вдачу.

Зароблений сухар краще вкраденого бублика.

Ранні пташки росу п'ють, а пізні – слізки ллють.

Знайти друга легко, важко вберегти.

Радість сієш, горе жнеш.

Ластівка день починає, а соловей кінчає.

3. Гра «Доповни прислів'я антонімами»

Правда з дна моря виринає, а неправда ... (потопає).

Одне зараз краще трьох ... (потім).

Правда солона, а брехня ... (солodka).

Руки білі, а сумління ... (чорне).

Краще гірка правда, ніж ... (солodka) брехня.

Від слова до діла, як від ... (землі) до неба.

Згода дім будує, а ... (незгода) руйнує.

Літо біжить підстрибуючи, а зима ... (брече) похнюпившись.

По одягу зустрічають, а по розуму ... (проводжають).

4. Гра «Доповнити фразеологізми словами із довідки»

«Слова»: ніс, язик, око, вухо, губа, зуб

Тримати... за вітром; на... нічого покласти; і за... не свербить; робити з... халяву; хоч в... стрель.

«Слова»: кіт, кінь, курка, свиня, собака, коза

Гарна як... в дощ; носиться як... з яйцем; нагадати... смерть; як... на плакав; пише як... лапою.

5. Розкрити значення фразеологізмів

Росте як на дріжджах (швидко); вилами по воді писано (невгадно); обценьками слова не витягнеш (не доб'єшся нічого); охрестити мечі (вступити в бій).

Його мати моїй матері двоюрідна Параска (чужа).

Вискочив, як Пилип з конопель (зненацька бовкнув); мало каші з'їв (недосвідчений); не наламати дров (не припускатись помилок); дати волю язикау (ляпати даремно); сім п'ятниць на тижні (непостійний).

6. Гра «Знайди синоніми до фразеологізмів»

Ні риба ні м'ясо, узяти в свої руки, байдики бити.

(Довідка: ні рак, ні риба, за холодну воду не братися, узяти в шори, зробити шовковим, ні пава ні гава, собак дражнити, ні те ні се, вкрутити хвоста, посиденьки справляти, лежні справляти, ні грач ні помагач).

Кинутися на втікача, точити яси, верзти дурниці.

(Довідка: накіпати п'ятами, теревені правити, дати ходу, язик свербить, молоти дурниці, дати тягу, дати ногам знати, чесати язика, наговорити сім мішків гречаної вовни, плести нісенітницї, взяти ноги на плечі).

7. Гра «Добери до слів фразеологізми»

Мало – (як кіт наплакав, крапля в морі).

Мовчати – (ні пари з вуст).

Дуже давно – (за царя Гороха, за царя Панька, як земля була тонка).

Тісно – (як оселедців у бочці).

Багато – (як зірок на небі, і на воза не вбереш).

Близько – (під самим носом).

8. Гра «Заміни виділені слова фразеологізмами»

Тимко *ледарював*. Цілими днями тинявся по дворах, шукав розваг, а зустрівши знайомих хлопців, *багато говорив*. У розповідях часто фігурував він сам. При цьому, як правило, був сміливим, *дотепним* і завжди виходив переможцем. Усім було ясно, що Тимко хизується, історії його прикрашені або й *вигадані*. Та хлопці, іронічно посміхаючись, до часу мовчали. Проте одного разу не витримали. Тільки закінчив Тимко розповідь, засипали його глумливими запитаннями, а потім почали відверто *глузувати*. Це зачепило хлопця. З того часу він став серйознішим і стриманим.

Довідка: виссані з пальця, бити байдики, брати на кпини, баляндраси точили, брати за живе, гострий на язик.

9. Гра «Хто більше?»

Доберіть якнайбільше синонімів до фразеологізмів.

Пускати ману. Як корова язиком злизала. Милити чуба. Бебехами годувати. Точити ляси. На Миколи та й ніколи.

10. Гра «З'єднай фразеологізм з його значенням»

1 Зєднай лінійкою фразеологізми та їх тлумачення.

Аж гай гуде	дуже уболівати за когось, що-небудь
Аж жаль бере	ночки
Байдики бити	збивати з пантелику, обдурювати
Баки забивати	чинити опір, рішуче протидіяти
Без пари з рота	нічого не робити
Відкоша давати	на всю потужність, у найвищій мірі успішно

4 Зєднай лінійкою фразеологізми та їх тлумачення.

Воля правити	дуже пізно
Впасти, впадати в око	продавати що-небудь дуже дорого
В свинячий голос	потерпіти, зазнати поразки
Встати дибки	бути особливо приниєм, привертати чий-небудь увагу
Втратити голову	перестати владіти самим собою, розгубитися
Вухами лягнути	обуритися, зробити наперекір когось, чому-небудь

6 З'єднай лінійки фразеологіями та їх тлумачення.

Голки витинати	молодцювати танцювати
Горить в руках	справа йде дуже добре, швидко
Дати перцю	зазнаватися, чванитися
Дерти носа	категорично заборонити, закрити доступ до чого-небудь
Десята спиця в колесі	людина, яка виконує дуже незначну роль
Десятому заказати	гостро критикувати, сварити, провчити когось

5 З'єднай лінійки фразеологіями та їх тлумачення.

Гав ловити	ризикувати
Гадки не мати	діти дуже послішно, гарячково
Гарянку пороти	про людину з розумом
Глек розбити	бездіяльно проводити час, нічого не робити
Голова на в'язях	не думати зовсім, не звертати уваги, не турбуватися
Голову підставляти	посваритися

11. Гра «Збери прислів'я»

Знайти прислів'я, які заховалися у деформованих словах і прочитати їх.

Деньгру кір чаєкін, а музи наечипо. (Грудень рік кінчає, а зиму починає)

Чепські куро токчапо, а мизи надиресе. (Січень року початок, а зими середина)

12. Гра «Встав потрібне слово, утвори нове прислів'я»

. Записати перші слова прислів'їв. По вертикалі вони повинні утворити ще одне прислів'я

... байрак, там і козак. ... не боїться ні тучі, ні грому. ... де великі вікна, багато світла ... холод не страшний, коли козак молодий ... не поляже, а розкаже. (Де Козак Там І Слава)

13. Гра «Перетвори загадки на прислів'я»

У вогні не горить, у воді не тоне. Мовчить, а сто дурнів навчить. На вагу не зважиш, на базарі не купиш Що їсть без зубів?

(Правда у вогні не горить, у воді не тоне. Книга мовчить, а сто дурнів навчить. Розум на вагу не зважиш, на базарі не купиш. Сівість їсть без зубів)

Загадки-добавлянки

1. Гра «Відгадай, риму відшукай»

Довгі палички кругленькі –
Сині, жовті, червоненькі.
На папері походили,
Кольори свої лишили...
Звуться палички оці
Кольорові ...
(Олівці)

Біля школи на перерві
Дітлахів гурти веселі.
Одні бігають, стрибають,
Інші щось розповідають,
Дехто весело сміється,
Бо у них все удається.
Раптом продзвенів дзвінок.
Всі побігли на ...
(Урок)

Носики в нас кольорові:
Білі, чорні та бузкові,
Жовті й сині на кінці.
Це, звичайно, ...
(Олівці)

Є чарівник у школі в нас,
Ану впізнайте, хто він!
Озветься – тиша йде у клас,
Озветься ще раз – гомін.
Щоб не спізнитись на урок
Нам голос подає ...
(Дзвінок)

Цю найпершу в школі книжку
Знає будь-який школяр.
До усіх книжок доріжку

Прокладає наш ...

(Буквар)

- Що ти, донечко, шепочеш?

І чому це ти не спиш?

- Я, матусю, спати хочу,

Але треба вивчить ...

(Вірш)

Він нам, як мама, дорогий,

Він хоче нас навчити.

Любити край чудовий свій

Це мудрий наш ...

(Учитель)

Ось до класу всіх скликає

Голосистий цей дзвінок,

І ми радо поспішаєм

Не в садок, а на ...

(Урок)

Я руда, низького росту,

Хитра я і довгохвоста.

На курей я вельми ласа –

В них таке смачненьке м'ясо...

Вовку-брату я сестриця,

А зовуть мене...

(Лисиця)

Гостроносий і малий,

Сірий, тихий і незлий.

Вдень ховається. Вночі

Йде шукать собі харчі.

Весь із тонких голочок.

Як він зветься?...

(Їжачок)***

Він такий смугастий,
Він такий ікластий,
Найстрашніший у тайзі,
Перед ним тремтять усі,
Як роззявить пащу: игрр!
Називають звіра
(Тигр)

За вікном летить сніжок,
Піднялася віхола.
Але бачу я пташок
Що сидять під стріхою!
Чи-чив-чив, чив-чив-чив-чив!
Хто співати їх навчив?
Сірі пташенята ці
Звуться, діти, ...
(Горобці)

Довгі ноги
Скік та скік...
Ми погнались –
Він утік...
(Заєць)

* * *

Ліс обійшов, поїв весь мед,
В барлогу ліг і спить...
А мед він любить, не секрет,
На те він і ...
(Ведмідь)

* * *

Величезний на зріст,
Пишним віялом хвіст.
До колін борода.
Що за горда хода!
По усьому двору
Розтаня дівтору.
Порозгонив і зник.
Був це, діти ...
(Індик)

* * *

Крізь зимові заметілі
Пташенята прилетіли.
В них червоні гарні груди –
Ніби яблука усюди
Хтось розвісив у дворі.
Звуться пташки...
(Снігурі)

Хто це землю вигортає,
Мов купини навертає?
То підземний хід
Риє, риє...
(Кріт)

Край дороги, по обніжку,
Йде тваринка - тонконіжка,
Одна ніжка, п'ята ніжка...
Там іде...
(Сороконіжка)

Морячок наш чорно-білий
Ловить рибу дуже вміло.
Схожий трішечки на діжку,
Має крильця, має ніжки.
Між крижин відважно плава.
Обганяє пароплави.
То ж ви знаєте, що він
Називається ...
(Пінгвін)

* * *

Вдень я сплю, а прийде ніч,
Отоді вже – інша річ!
Я виходжу полювати –
Стережись, мишва хвостата!
Не злічу вже, скільки штук
За життя я з'їв гадюк.
Я колючий, мов будяк,

А зовуть мене ...

(Їжак)

* * *

Ходить хмуρο між дубами,

Хижо клацає зубами,

Весь, як є, —

Жорстока лють,

Очі в нього так і ллють.

Зачаївся ось, примовк.

Грізний звір цей, звісно, ...

(Вовк)

2. Гра «Добавлянки-обманки»

Загадка	Відповідь
Вийшов кролик погуляти, лап у нього рівно...	<i>Чотири (не п'ять)</i>
І Марійка, і Світлана триколісні мають...	<i>Велосипеди (не сани)</i>
Він пасе коней, овець. Хто в нас це?	<i>Пастух (не продавець)</i>
Стук-стук, як у барабан. На вербі сидить...	<i>Дятел (не кабан)</i>
Хвіст великий, на чолі – корона, пташка зветься ця...	<i>Павич (не ворона)</i>
Притули до квітки вухо, там мед збирає величезна...	<i>Бджола (не муха)</i>
Гей, на пташку подивись, лап у неї рівно...	<i>Дві (не шість)</i>
Шість квіток лежить у траві, узяв одну, лишилось...	<i>П'ять (не три або дві)</i>
Порахуймо дірки в сирі. Три плюс три, а всього?	<i>Шість (не чотири)</i>
Восени-влітку горішки збирає, також грибочки вона полюбляє. Руденька, гарненька й невеличка, на дерево сіла маленька...	<i>Білочка (не лисичка)</i>
Батько каже гучним басом: «Принесіть-но сік із...	<i>Сік із будь-чим (не м'ясом)</i>
Тут роблять щеплення, уколи. Нас мама привела до...	<i>Лікарні (не школи)</i>
На ставочку, що є духу, квакає на вечір...	<i>Жаба (не муха)</i>

Знайомимось із римою

1. Гра «Добери риму»

..... годівничка, свинчик. сніжок, ялик.
..... футбол, гол! зберуки,
..... купила, почепила. подаруки.
..... дідусь: «..... боюся». чекать,
..... поні: «..... коні?». зустрічать.
..... мишка кюносу. їд.
..... кіт Мартін тин. їд.
..... білочка гілочка.	

Copyright 2014 by [dobryy.com.ua](http://www.dobryy.com.ua)
Всі права захищено. З використанням зображень.

..... А
..... сім'я
..... вийде,
..... розуміє.

..... люблю,
..... роблю.
..... знаю,
..... обіймаю.

М..... вітаю,
А..... побажаю?
Т..... щаслива,
У..... красива.
С..... зроблю,
Я..... люблю!

Copyright 2014 by [dobryy.com.ua](http://www.dobryy.com.ua)
Всі права захищено. З використанням зображень.

2. Гра «Добери риму»

Бегемот розкрив свій рот,
Хоче з'їсти... (кашу, пташку, яблуко,
бутерброд, компот).

У маленької Оксани
Є прудкі новенькі... (лижі, ковзани,
олівці, сани, банани).

Вийшов півник на подвір'я,
Показав барвисте... (хвіст, пір'я, повір'я,
гребінець).

Лізе, лізе равлик по моріжку,
виставляє равлик довгі _____.

А на спині в равлика хатинка.
Заболить у тебе, равлик, _____!

Ні, не важко равлику, не важко,
бо легка хатинка-ч _____.

Та зате, як поруч небезпека,
равлику додому _____:

в черепашку зразу може влізти –
і вже пгашці равлика не _____!

Дві киці-сестриці,
Зелені _____,
Дві киці-сестриці
Схотіли _____.

Корито стареньке
Стоїть біля хати,
На ньому лю _____
Сидять голуб'ята.

Дві киці-сестриці
Про воду й забули,
Дві киці-сестриці
Поживу _____.

У них оченята
Горять, мов жаринки:
— Смачні голуб'ята,
Аж котиться _____! —

Плигнули... Та пицям
Вдалося злетіти,
А киці-сестриці
Упали в _____.

В холодній водичі
Нявчать кошечята...
Що, киці-сестриці,
Смачні го _____?!

3. Гра «Перестав рядки, віднови вірш»

Ще недавно у віконце
А тепер пора настала
Кожен день дивилось сонце,
Хуртовина загуляла.

З шумом, з піснею дзвінкою
Запустила снігом-пухом
Все покрила пеленою,
Стало всюди пусто, глухо.

Не хвилює річка воду
Ліс притих, схилив вершини,
Під одежею із льоду;
І не чує пісень пташиних.

(Янка Купала)

Білий сніг пухнастий
І на землю тихо
Падає кружляє
Стелиться, лягає.

І на ранок поле
Ніби пеленою
Білим-білим стало,
Все його заслало.

Темний ліс накрила
І деревам нині
Шапка-чарівниця,
Ще солодше спитьсья.

Дні такі короткі
Ось прийшли морози
Світить сонце мало.
І зима настала.

(І.Суріков)

В нього теплий кожушок
.Ой ти, діду-дідусю,
Дід Мороз несе мішок,
Зігрій нашу Ганусю.
Надінь валянки на ніжки,
Дай Ганусі кожушок,
Розв'яжи мершій мішок,
Хай вона погріє ніжки.

(П. Воронько)

«Чарівний світ паперопластики»

1. Види транспорту

1. Як назвати все це одним словом?

2. Що робить цей транспорт?

3. Як називають людей, які їдуть у транспорті?

4. Як називають транспорт, що возить пасажирів?

5. Який транспорт перевозить пасажирів?

Kladroz.ru

ВИДИ ТРАНСПОРТУ:

1. НАЗЕМНИЙ;
2. ПІДЗЕМНИЙ;
3. ПОВІТРЯНИЙ;
4. ВОДНИЙ.

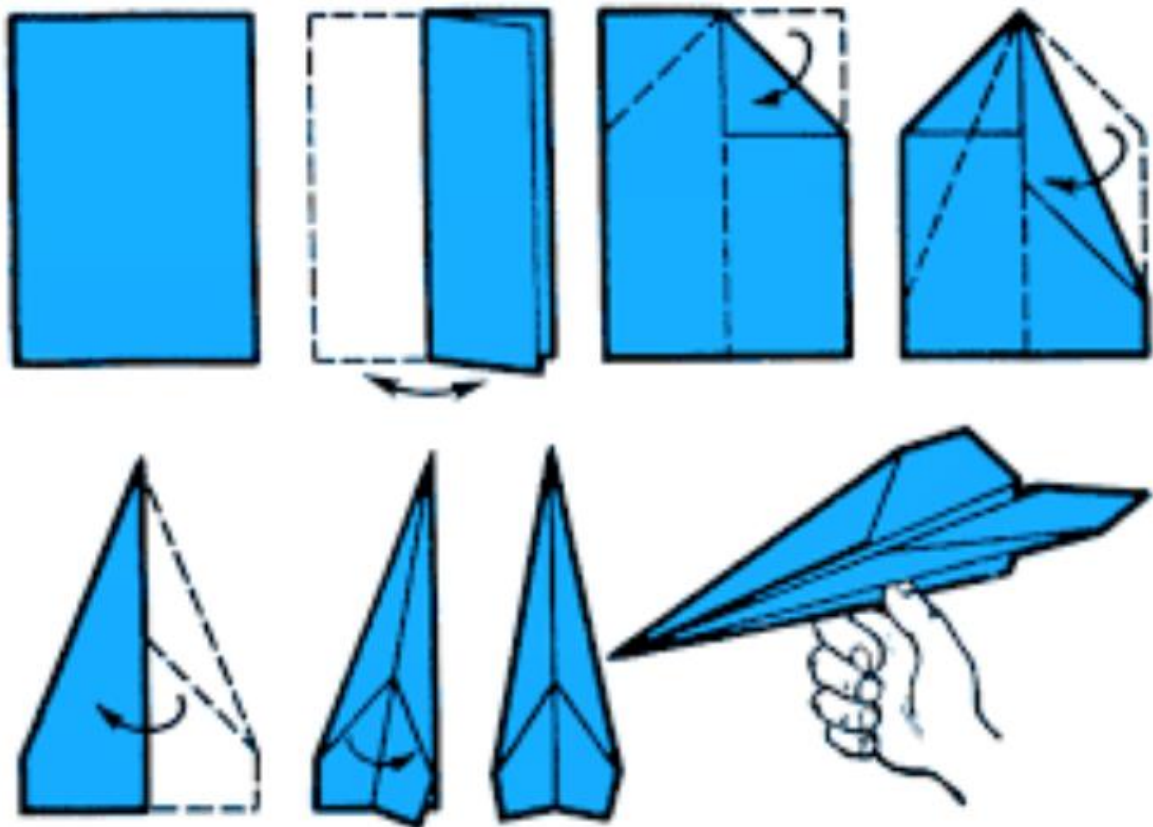
Сил багато птах цей має:

У повітрі він літає

Возить у собі людей:

Татусів, матусь, дітей...

(Літак)

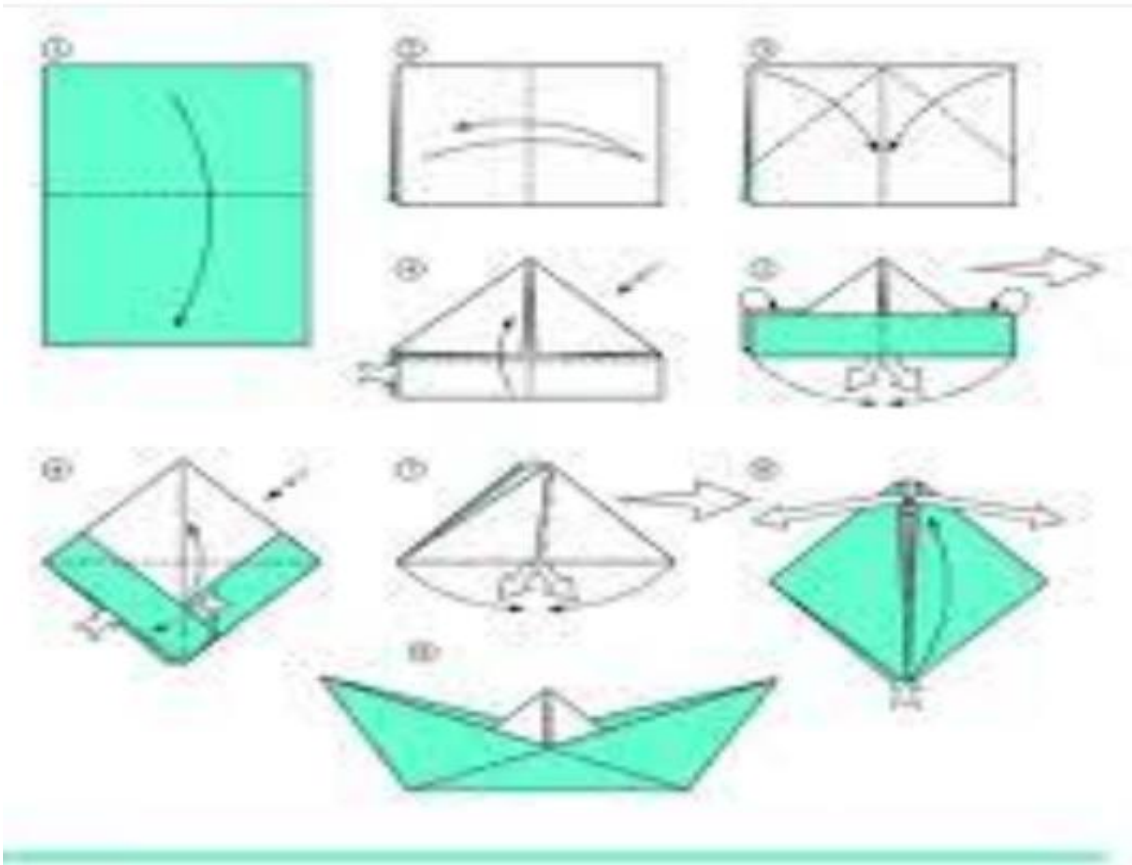
Через море – океан,

В сильний шторм чи ураган

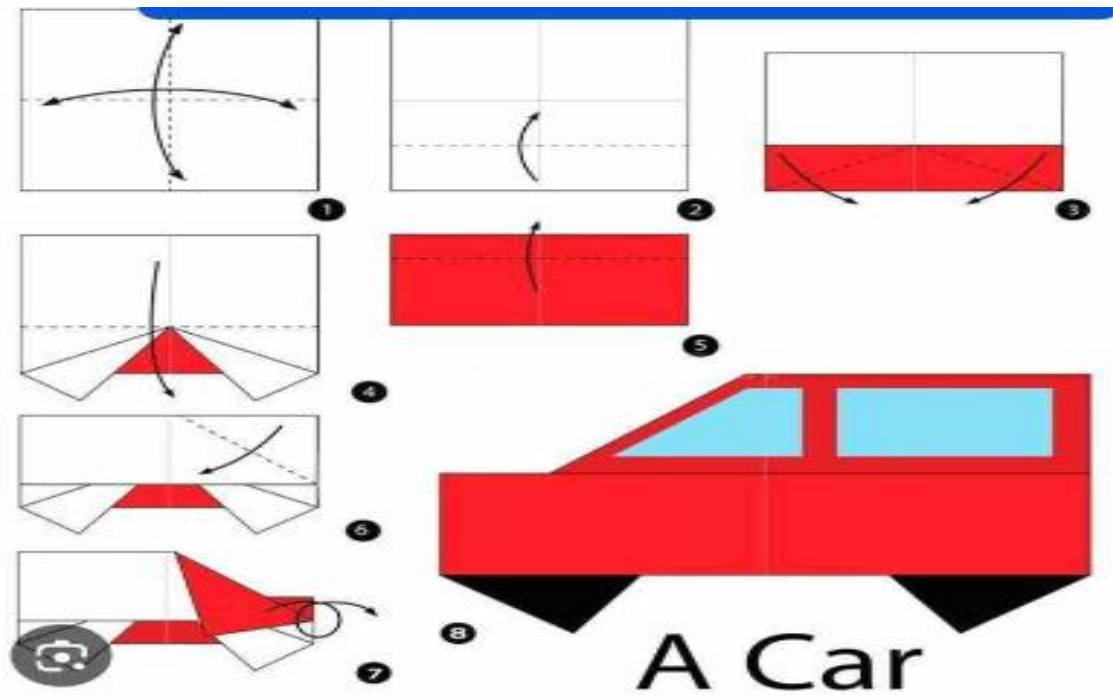
Впевнено вперед прямує,

А на ньому люд мандрує

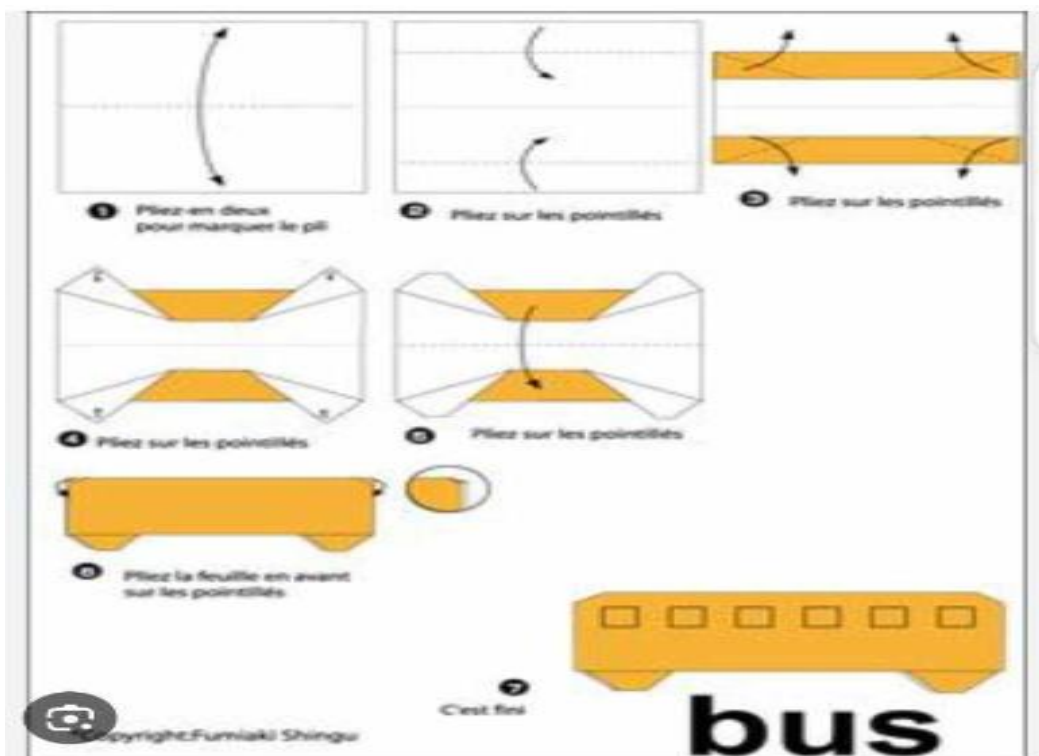
(Корабель)

Є великий, є малий,
З вантажами, легковий.
По дорогах поспішає,
У собі людей катає.
(Автомобіль)

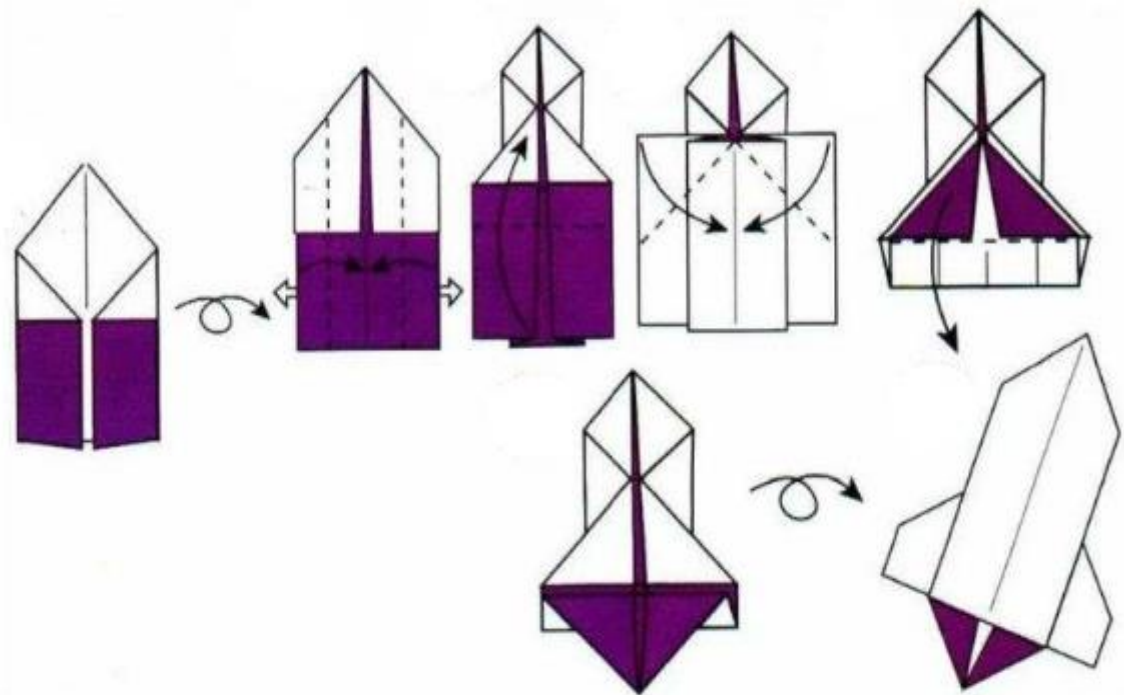
Що за чудо – довгий дім,
 Пасажири є у нім.
 Все взуття його з резини,
 А харчується бензином.
 (Автобус)

У космос літає, літаки обганяє.

Не Місяць, не планета,

А швидка ... (ракета).

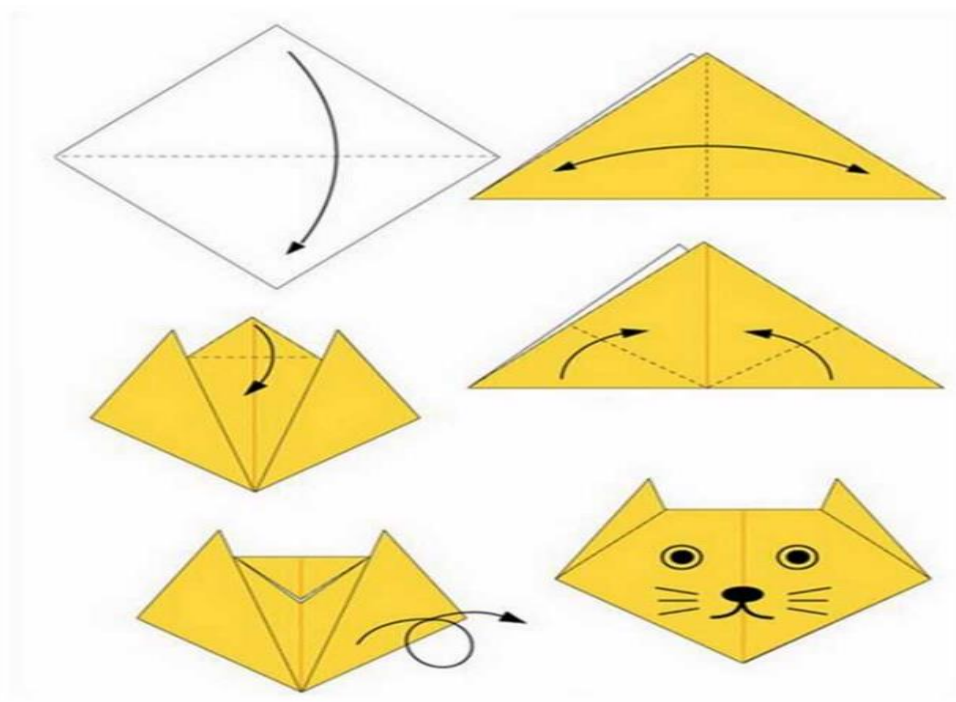
2. У світі тварин

- Які класи тварин ви знаєте?
- Доведіть, що тварини відносяться до живої природи.
- Розгадайте ребуси, назвіть тварини.

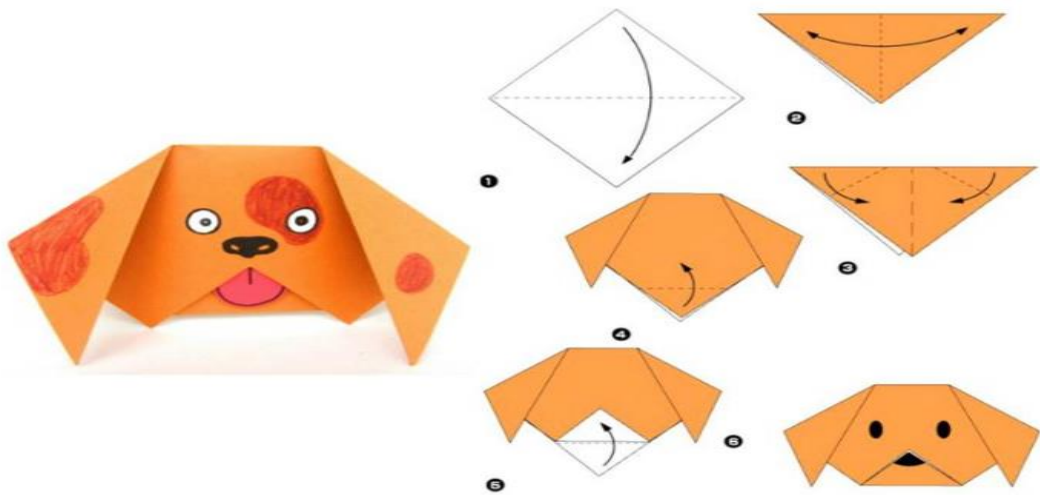
БАБ 	
О $\Gamma = M$ А	
 ІНЬ	МДС И = І
Т ГАН	Р = Ж

В = Б 	С = З
К $O = I$ 	 СО
О 	 ПАН
 	РБ А

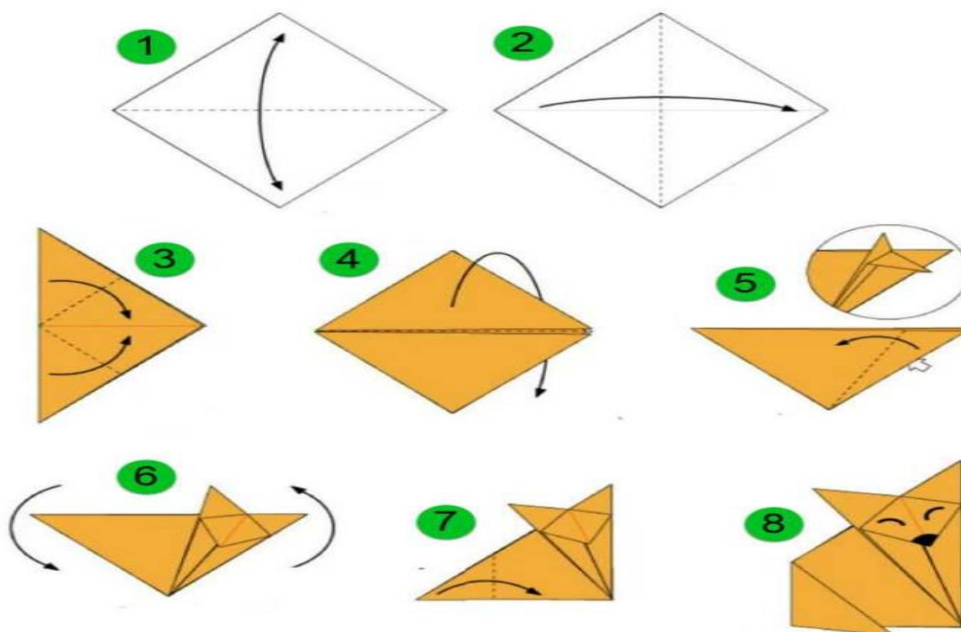
Ця тварина вже від ранку
Нам співає колісанку,
Нявкає, муркоче,
Бо сметанки хоче.
Що це, діти, за воркотик?
Це пухнастий сірий...(котик).

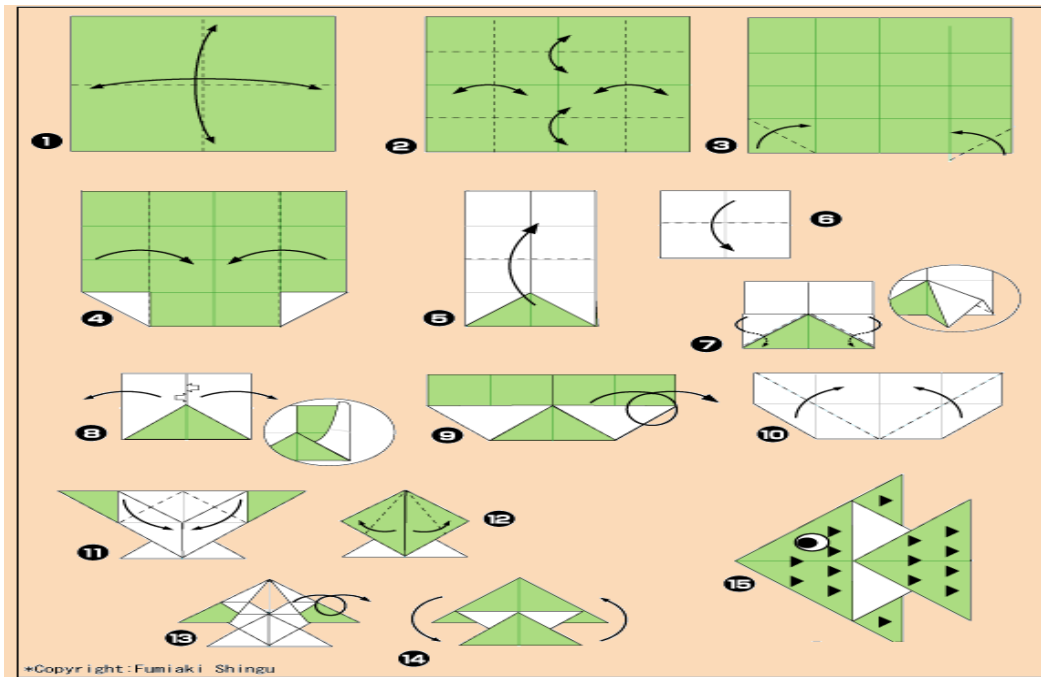
В буді живе,
кісточки гризе.
Гавкає, кусається.
Як він називається?
(Песик)

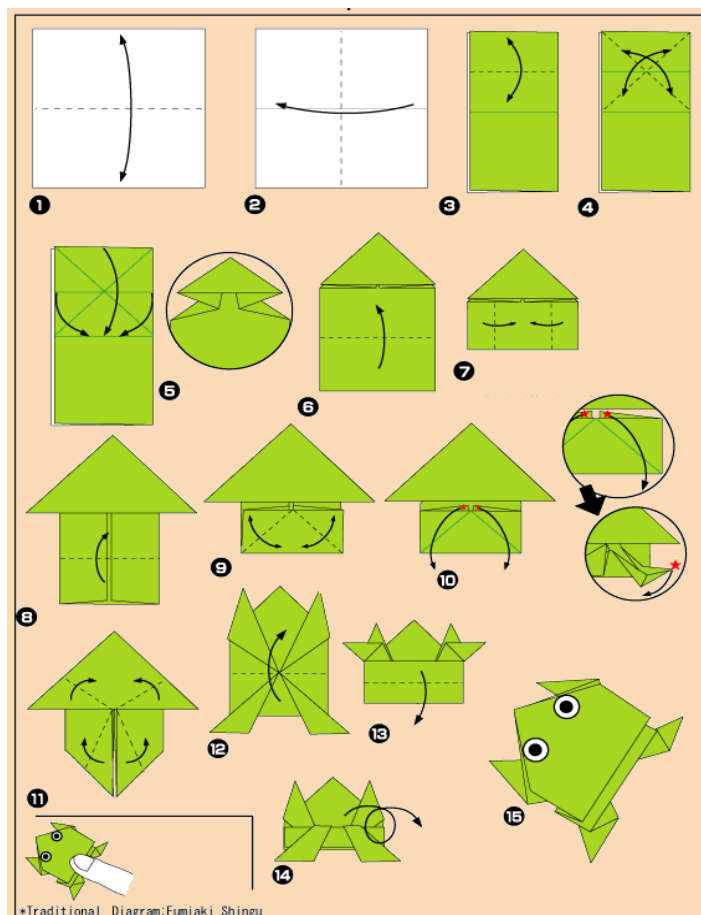
В лісі молодиця гуляє,
 На всі боки поглядає.
 На ній шубка дорога
 Вся горить, мов золота.
 Хвіст пухнастий і м'який.
 Що за звір такий?
 (Лисиця)

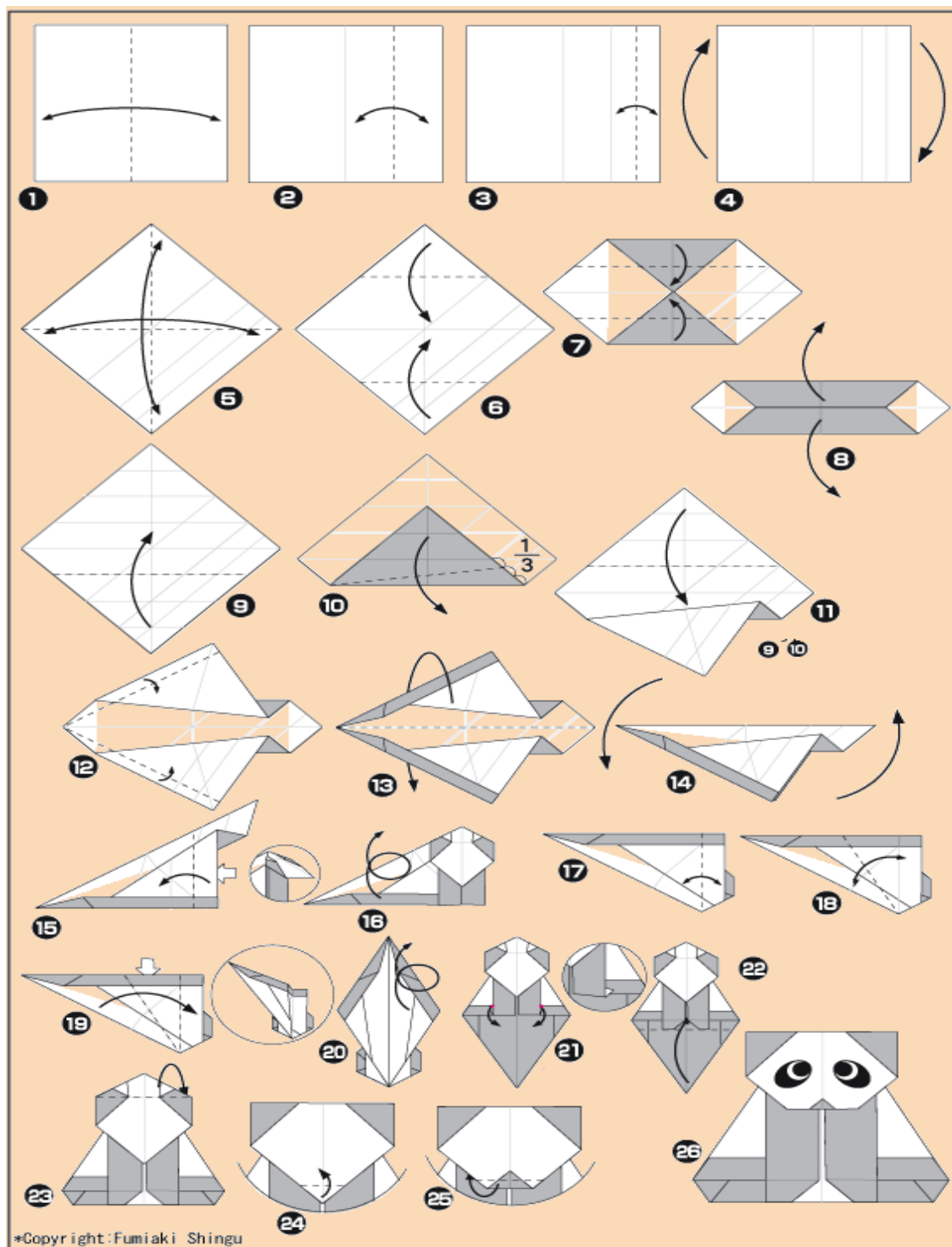
Водою їхали пани,
 на них срібні жупани.
 Хоч жупани – лата на латі,
 панам раді в кожній хаті. (Риба)

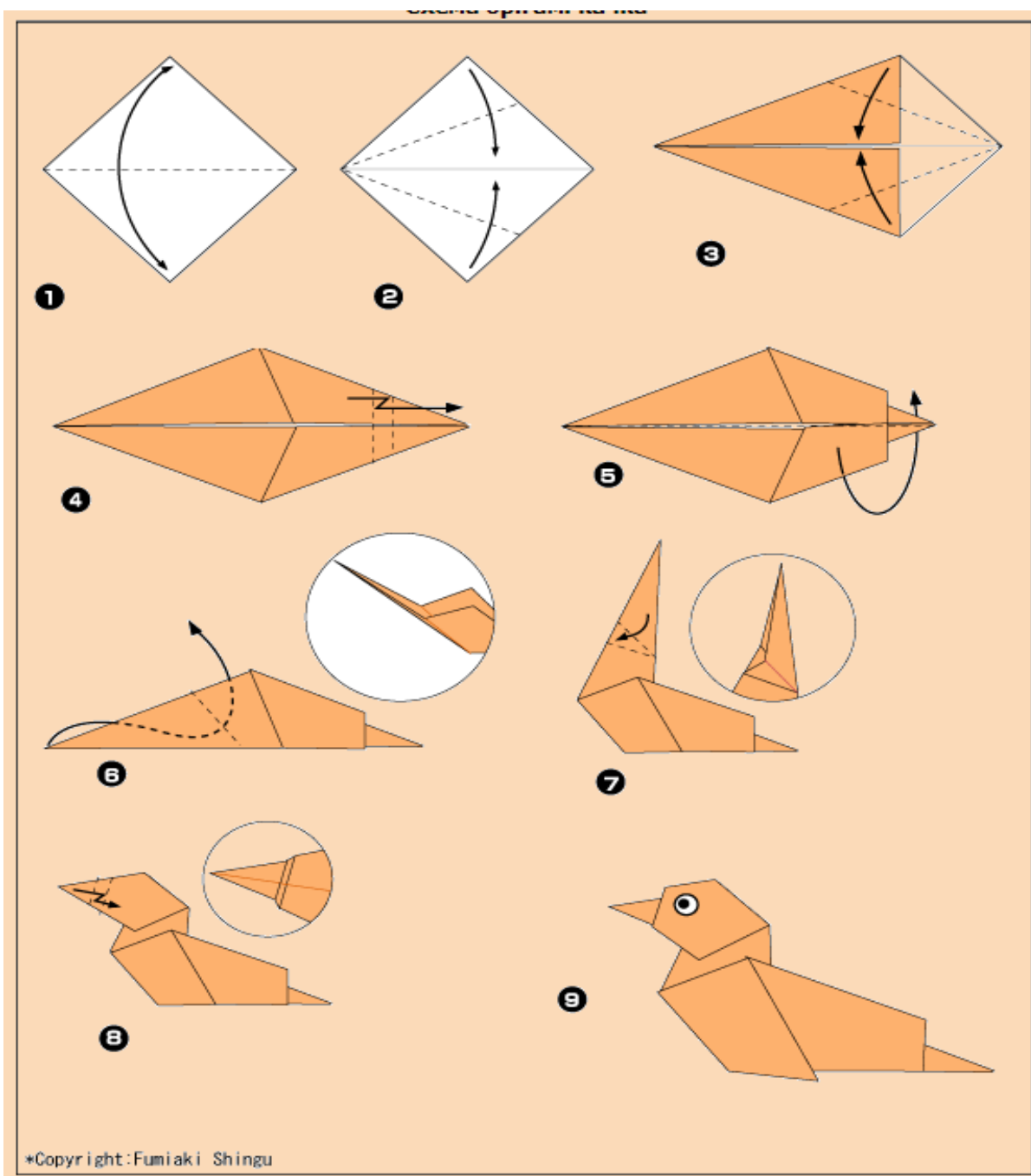
У зеленому жакеті
 Галасує в очереті.
 Хоч і плавати мастак,
 І не риба, і не рак.
 (Жаба)

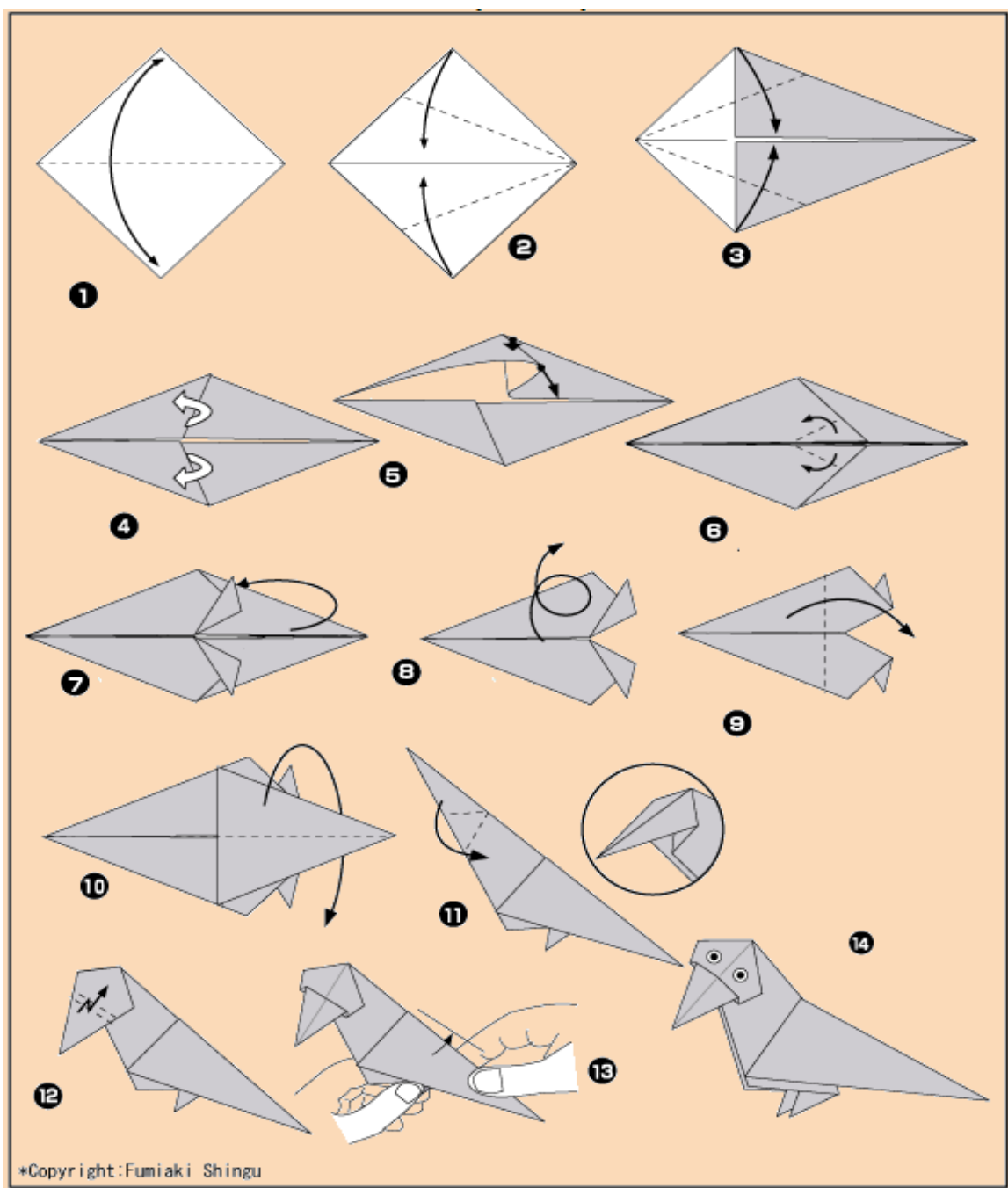
Ведмежатко – просто чудо,
Люблять дітки його всюди.
Він приїхав із Китаю
І бамбук він полюбляє.
(Панда)

В неї ноги — наче ласти,
 Дзьоб плесканий, червонястий,
 — Кря-кря-кря, — пливе по річці,
 Їсть зерно, скубе травичку...
 Ви вгадали цю босячку?
 Хто це, діти? Звісно,...
 (Качка)

Гордо птаха походжає,
Пташенят життю навчає.
Дуже мудра чорна птиця,
І біда, як розізлиться.
(Ворона)

3. Квіти

Кросворд "Квіти"

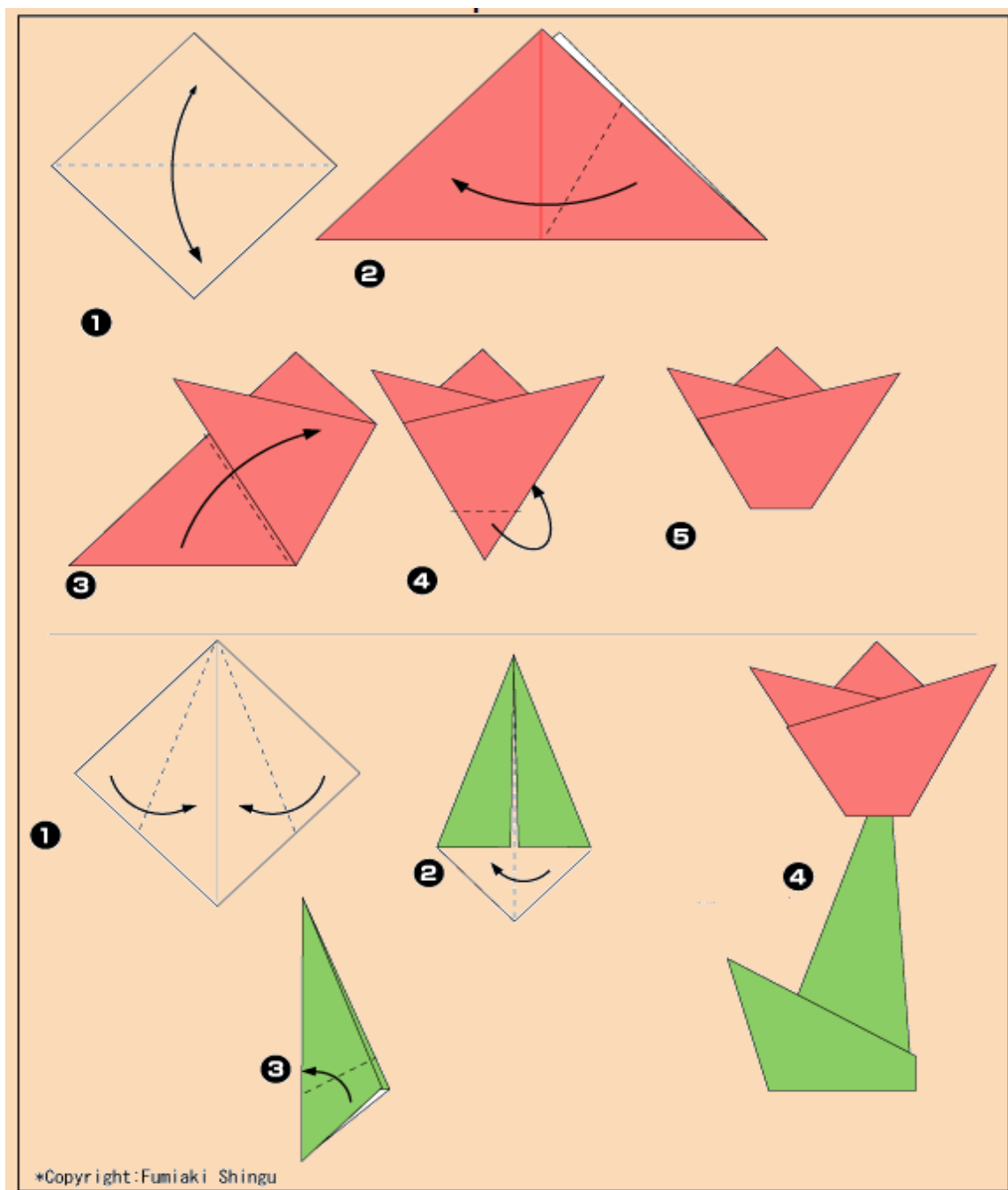

Запитання кросворда

- На високому стеблі квітка із золотими пелюстками, що повертається за сонцем. (*Соняшник*).
- Пахучі жовто-коричневі квітки прикрашають мало не кожен українську оселю. Звуться так, як і вродливі хлопці з чорними бровами. (*Чорнобривці*).
- Трав'яниста витка рослина з вічнозеленим листям і блакитними квітами, що цвітуть навесні. Її вважають символом життя й оберегом від усякої лихої сили. Дівчата з неї плели вінки, нею й зараз прикрашають коровай. (*Барвінок*).
- Назву цієї квітки перекладають як "зірка". Цю рослину можна назвати символом 1 Вересня. Квітки найрізноманітнішого забарвлення тішать нас із кінця літа аж до приморозків. Кажуть, що тихої ночі у квітниках чути ледве вловимий шепіт — то квітки розмовляють із зорями. (*Айстра*).
- Декоративна рослина з великими яскравими квітами, розміщеними зусібіч високого стебла. Українці садять їх біля хат. (*Мальви*).

На квітник погляньте, діти,
Там козак стоїть між квітів.
Весь червоний – гордий пан.
Не козак це, а ...

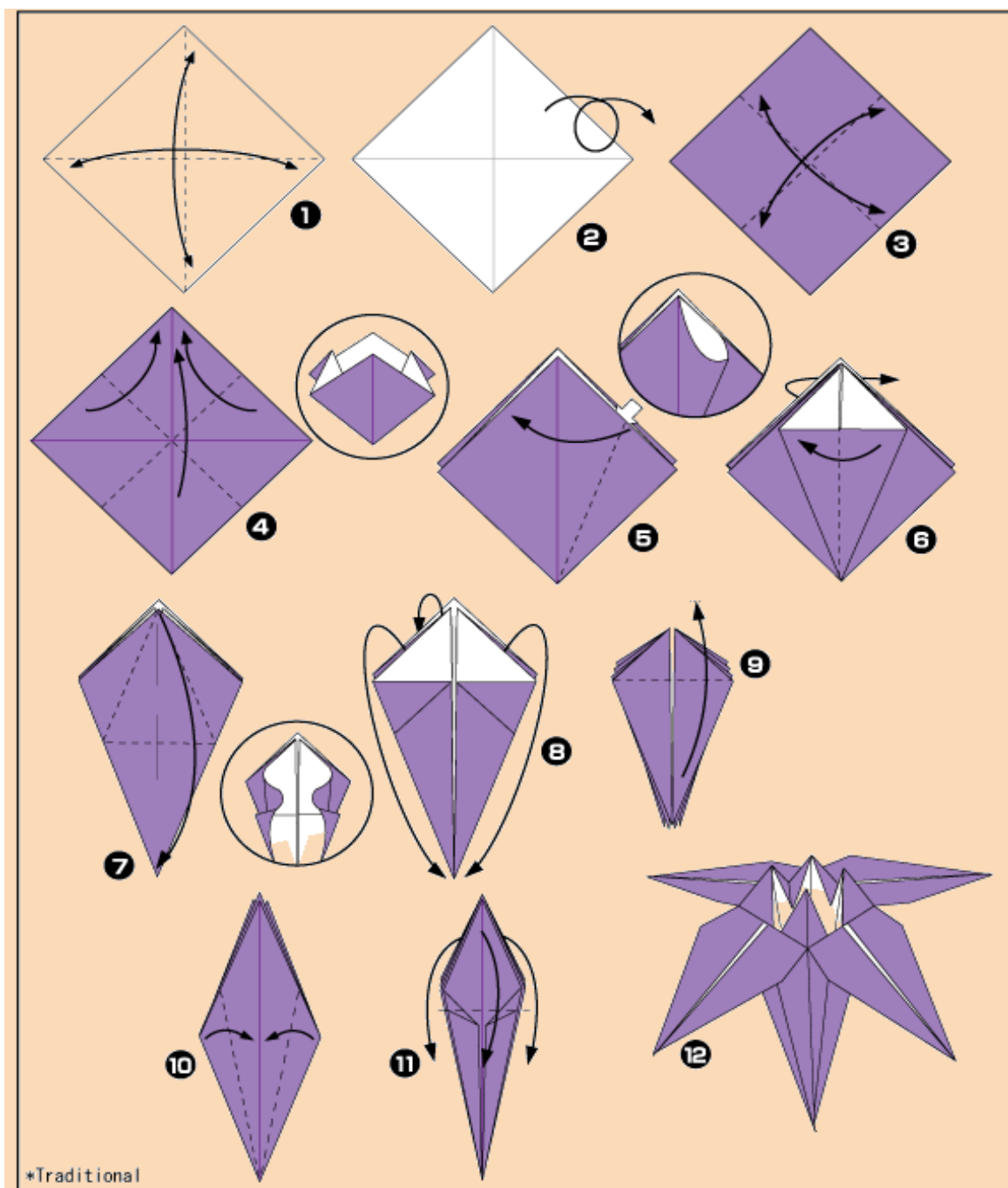
(Тюльпан)

В квітнику у мене виріс

Синьоокий, пишний...

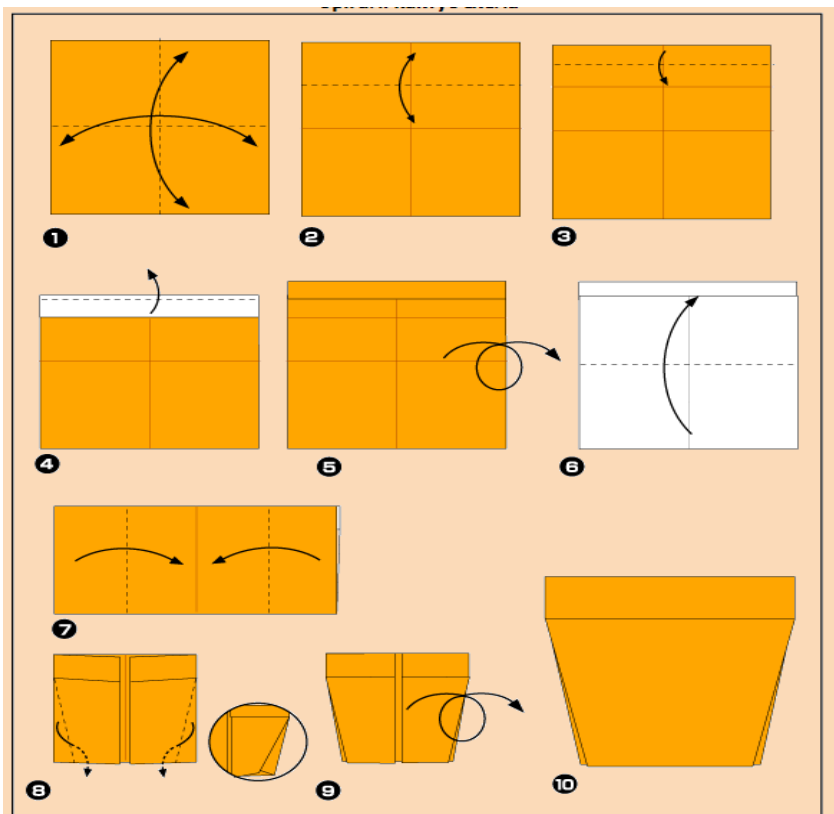
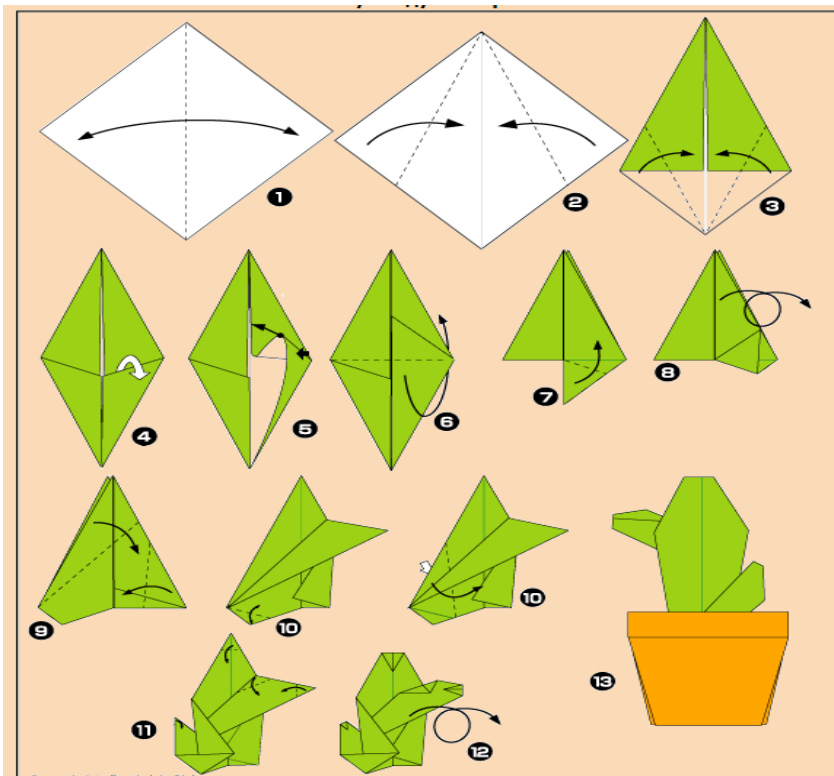
(Ірис)

Виріс він під сонцем пекучим

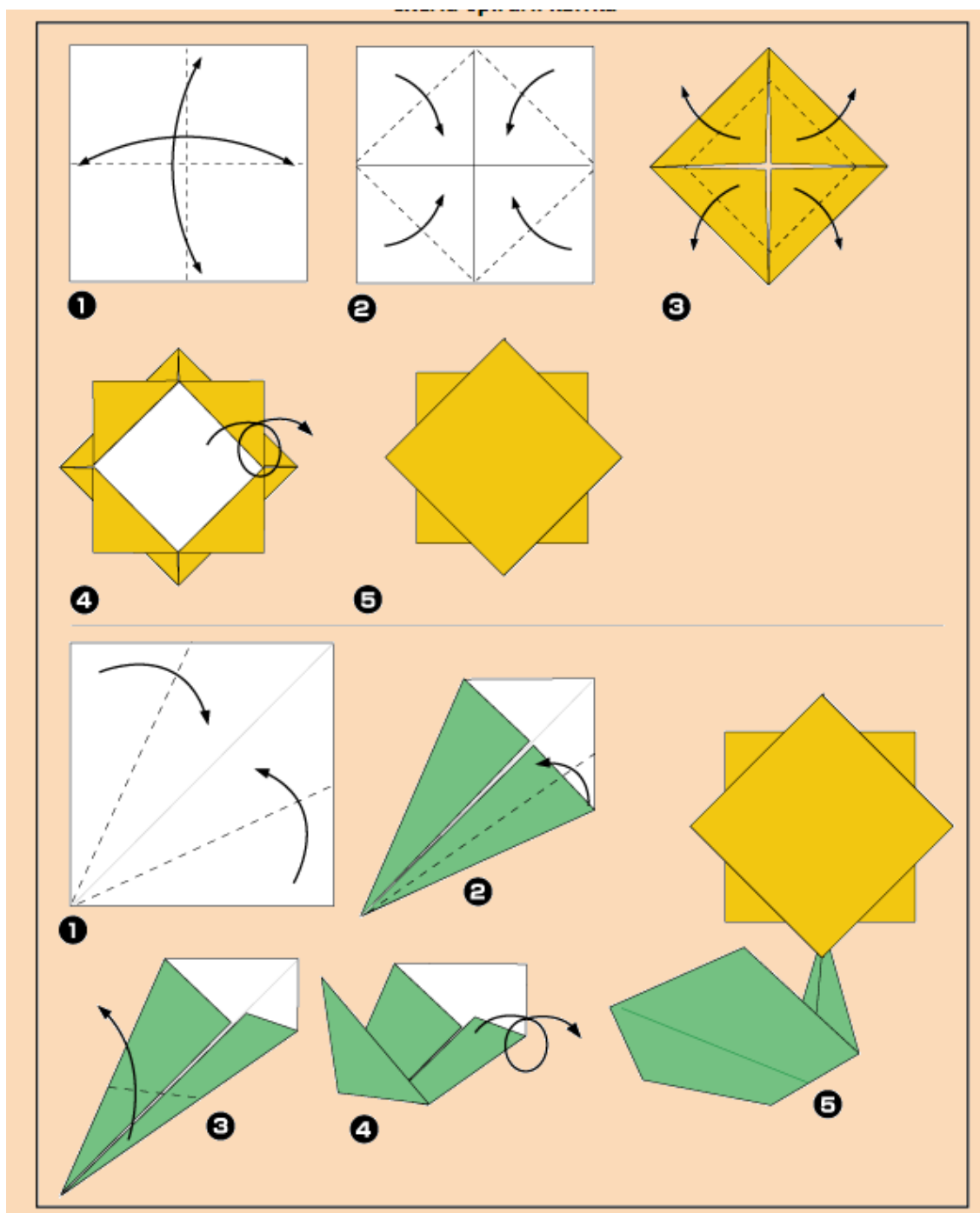
Товстим, соковитим і колючим.

(Кактус)

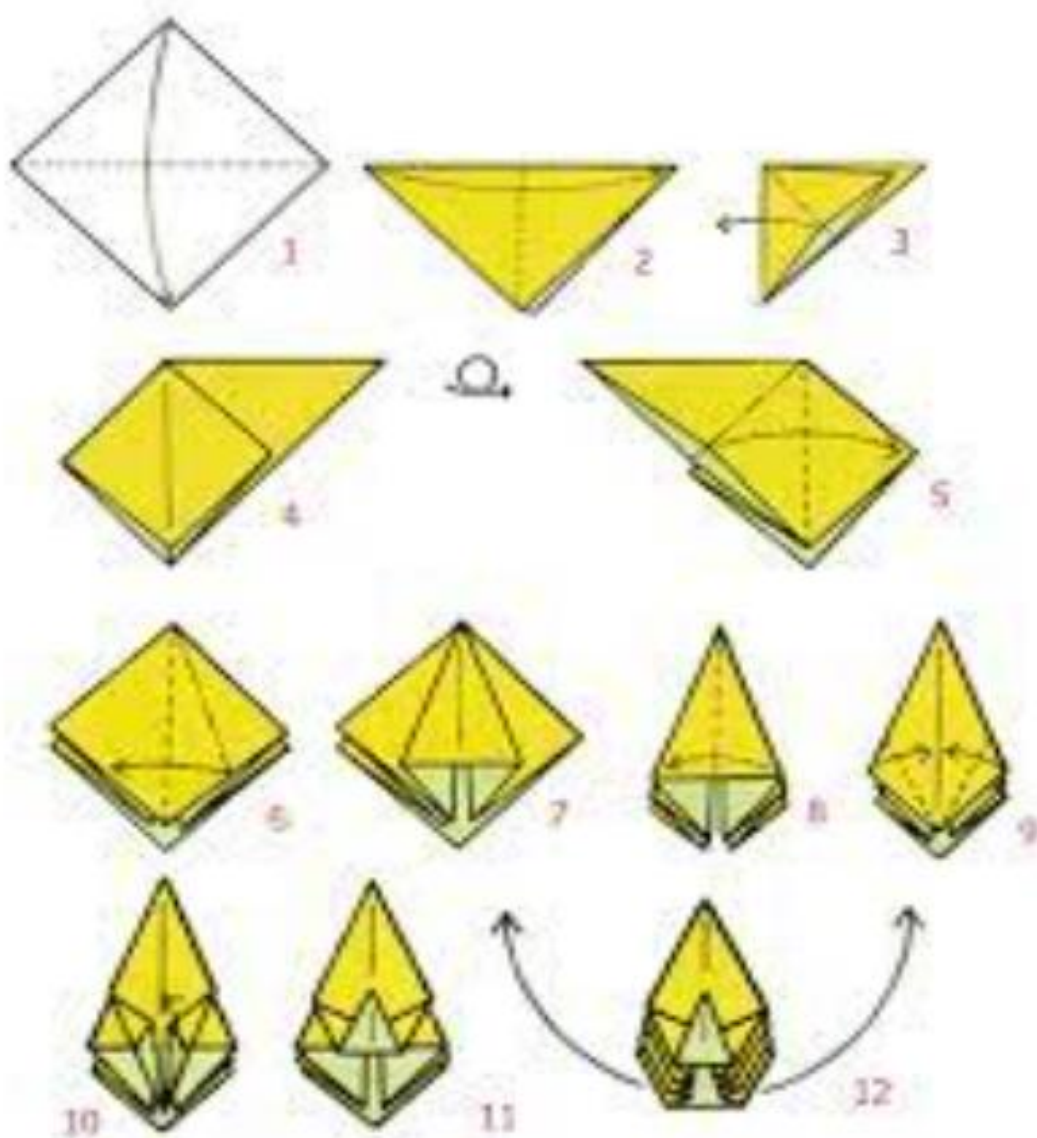

Квітка ця на сонце схожа,
на олію вона гожа,
Жовті пелюсточки має,
їх до сонця повертає.

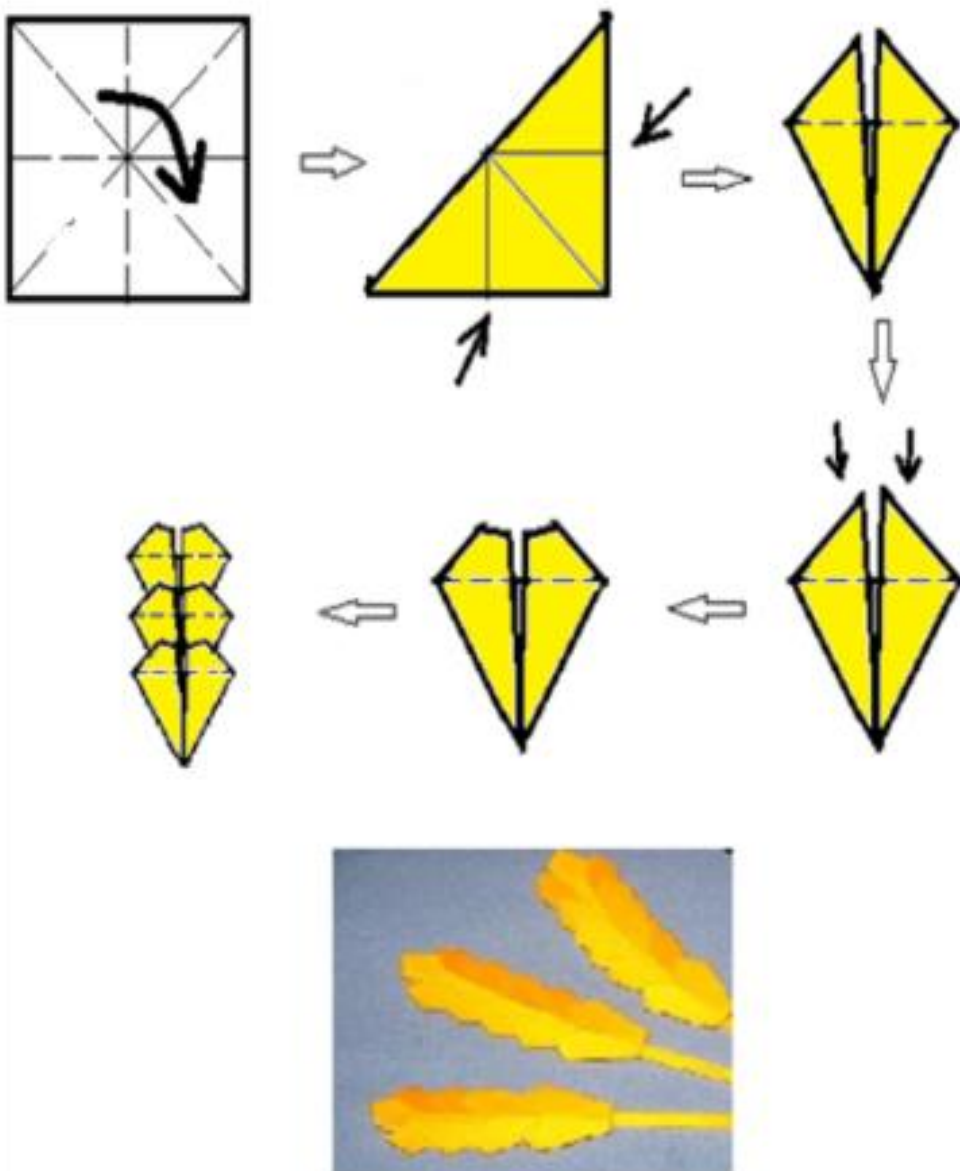
(Соняшник)

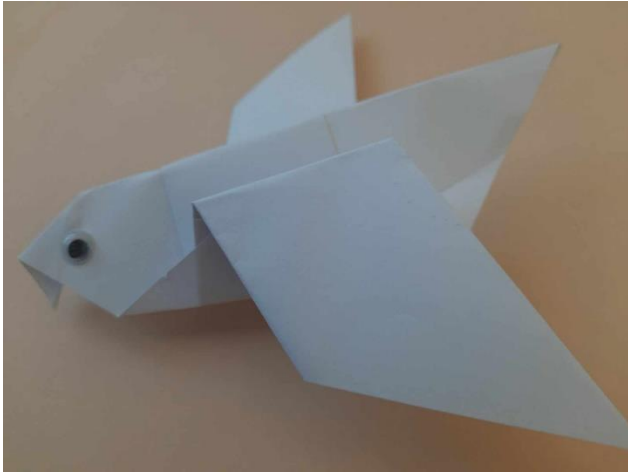
Посадила в квітнику
Квітку ніжну та струнку.
Жовті ніжні пелюстки,
Зеленесенькі листки.
В квітнику у мене зріс
Гордий красень...
Це – ...
(Нарцис)

Виріс в полі дім,
Повно зерна в нім, Стіни позолочені,
Вікна заколочені.
На стовпі гойдається,
Багатством пишається.
(Колосок)

Наші роботи

Використана література

1. Сайт «Вчитель вчителю, батькам, учням»
https://www.facebook.com/groups/844649238918653/?locale=uk_UA
2. Методичний портал <http://metodportal.com/>
3. Портал «Класна оцінка» <https://klasnaocinka.com.ua/>
4. Барташнікова І.А., Барташніков О.О. Розвиток уяви та творчих здібностей у дітей – Тернопіль, «Богдан», 1998
5. Барташнікова І.А., Барташніков О.О. Розвиток уваги та навиків навчальної діяльності – Тернопіль, «Богдан», 1998
6. Бібліотечка вчителя початкової школи - №5, 2003р., №11,2004р., №2,2005р.
7. Гайштут О. Захоплююча математика №4/№3: Множення – ділення – Київ, «Учитель», 1995
8. «Методика навчання елементів геометрії», С. Скворцова, Лідія Олександрівна, учитель початкових класів
9. Формування інтелектуальної культури молодшого школяра (матеріали інтернет-семінару), Гаряча С.А., Добровольська Л.Н.
10. Баєва Т.Ф. , Руденко В.М., Мудрик О.І. Уроки розвитку логічного мислення в початкових класах. – Кам'янець-Подільський: Абетка, 2000
11. Бардакова Ю.Є. Інтелектуальні ігри в початковій школі. – Х.: Основа 2006
12. Беденко М.В. Математика – це справді цікаво! : Збірник задач для початкових класів. – Тернопіль: Богдан, 1999
13. Бриж Н. Розвиток творчих можливостей школярів//Початкова школа, - 2000, - №5, - с.57-61
14. Грабовець О.Д. Розвиток творчого потенціалу у дітей // Обдарована дитина. – 2004.- №10, - с.14
15. Олімпіадні завдання з української мови для початкових класів, - Київ, 2006
16. Гончаренко Л.П. Віршовані задачі <https://naurok.com.ua/virshovani-matematichni-zadachi-18977.html>
17. Віршовані задачі на множення
<https://vseosvita.ua/library/embed/000g7n-8d78.doc.html>
18. Задачі жарти <https://romascka.blogspot.com/>

19. Всеосвіта , Кучерук Г.І. Добірка «Логічні задачі та головоломки»
<https://vseosvita.ua/library/dobirka-logicni-zadaci-ta-golovolomki-394680.html>
20. «Розвиток дитини» <https://childdevelop.com.ua/>
21. НВК 167 <http://nvk167.kiev.ua/tangram>
22. Блог з психології та емоційного благополуччя
<https://wkrolik.com.ua/rozvitok-uyavi-i-fantazi%D1%97/>
23. Педагогічний Новітатор
<https://www.facebook.com/141310826493491/posts/166971077260799/>
24. Розвиток дитини <https://childdevelop.com.ua/worksheets/>
25. Країна ребусів <https://planetarebusov.com/rebusy-na-ukrainskom-jazyke-1280-rebusov-chitat-on-line>
26. Тетяна Капусняк, посібник «Задачі-казки»
<https://naurok.com.ua/posibnik-zadachi-kazki-218356.html>
27. Н. М. Корж «Задачі за сюжетами українських народних казок»
[file:///C:/Users/Admin/Downloads/pv_4_2023-62-64%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/Admin/Downloads/pv_4_2023-62-64%20(1).pdf)
28. Збірник вправ з фразеології Секеда С.М.
<https://naurok.com.ua/zbirnik-vprav-z-frazeologi-237498.html>
29. Цікаві завдання з прислів'ями Степаненко О.В.
<https://naurok.com.ua/cikavi-zavdannya-z-prisliv-yami-270995.html>
30. Вукі <https://buki.com.ua/news/cikavi-zagadki-dlya-malyukiv-ta-ditei-molodsogo-skilnogo-viku/#2>
31. Сайт «Дитина. Сайт для розумних батьків»
<https://ditina.com.ua/origami-vorona1.htm>
32. Сайт «Корисно знати» <http://korusno-znatu.in.ua/>